

Delo diplomskega seminarja

ANALIZA IZBRANEGA VZORCA DROBNOPRODAJNIH CEN V SLOVENIJI IN NA SLOVAŠKEM

ANALYSIS OF THE SELECTED SAMPLE OF RETAIL PRICES IN SLOVENIA AND SLOVAKIA

Kandidatka: Jelena Gumbas
Študentka rednega študija
Program: bolonjski univerzitetni
Študijska usmeritev: Finance in bančništvo
Mentor: red. prof. dr. Jani Bekő
Študijsko leto: 2010/2011

Maribor, september 2011

PREDGOVOR

Slovenija in Slovaška sta članici Evropske unije. Državi imata veliko skupnih točk na področju kulture, jezika in gospodarske dejavnosti. Uvedba evra v Sloveniji in na Slovaškem je še dodatno okrepila njuno povezanost; predvsem glede gospodarstva in trgovine. Državi se lahko pohvalita z dobrim medsebojnim sodelovanjem, ki se z leti še krepi in katerega rezultati so razvoj, rast in stabilnost gospodarstev, kar je še posebej pomembno v času soočanja s posledicami gospodarske krize.

V diplomskem seminarju so predstavljene tako prednosti kot slabosti Slovenije in Slovaške, primerjava razvitosti držav pa temelji na makroekonomskih kazalnikih, ki razkrivajo gospodarsko okolje in sodelovanje med državama, tudi v obdobju gospodarske krize. Makroekonomske kazalnike pa je še posebej zanimivo primerjati z praktičnimi izračuni in z rezultati raziskovalnega dela, ki so zajeti v diplomskem seminarju.

Za strokovno pomoč in usmerjanje pri pisanju diplomskega seminarja se iskreno zahvaljujem svojemu mentorju, dr. Janiju Bekóju.

KAZALO

1. UVOD	5
1.1. Opredelitev področja in opis problema	5
1.2. Namen, cilji in osnovne trditve.....	5
1.3. Predpostavke in omejitve raziskave	6
1.4. Uporabljene metode raziskovanja.....	6
2. GOSPODARSKE RAZMERE V SLOVENIJI IN NA SLOVAŠKEM	7
2.1. Raven razvitosti in gospodarska rast	7
2.2. Brezposelnost in plače.....	13
2.3. Gibanje inflacije	19
2.4. Nacionalne ravni cen.....	20
2.5. Javnofinančni položaj držav.....	21
2.6. Višina javnega dolga.....	23
2.7. Gospodarsko sodelovanje med Slovenijo in Slovaško.....	24
3. OPIS RAZISKOVALNE METODOLOGIJE IN VZORCA	28
3.1. Uporabljena metodologija.....	28
3.1.1. Censka pariteta	28
3.1.2. Raven censke paritete	28
3.1.3. Disparitete cen	29
3.2. Rezultati primerjave drobnoprodajnih cen med Slovenijo in Slovaško	29
3.2.1. Agregatna raven cen blagovnih skupin v Sloveniji v primerjavi s Slovaško	29
3.2.2. Raven cen sredstev za izobraževanje.....	30
3.2.3. Raven cen sredstev za razvedrilo.....	33
4. SKLEPNE UGOTOVITVE	37

POVZETEK	39
ABSTRACT	39
PRILOGA.....	43
SEZNAM TABEL	47
SEZNAM SLIK	48

1. UVOD

1.1. Opredelitev področja in opis problema

Trg postaja vse bolj globaliziran, prisotna je velika soodvisnost med državami, na drugi strani pa je konkurenca tista, ki določa uspešnost gospodarstva, kar povzroča zahteve po čedalje bolj fleksibilnem poslovnem okolju. Na trgu se nenehno pojavljajo spremembe, ki tako ali drugače vplivajo na uspešnost posameznega gospodarstva. Naloga držav je te spremembe pravočasno odkriti, jih obravnavati in učinkovito reagirati na njih.

V diplomskem seminarju bomo problem določanja uspešnosti gospodarstva v Sloveniji in na Slovaškem reševali s pomočjo raziskave, kjer bodo za osnovo primerjave veljale drobnoprodajne registrirane cene v Sloveniji in na Slovaškem. Popis cen smo opravili leta 2011, v mesecu marcu, in sicer na Slovaškem v Bratislavi, v Sloveniji pa smo cene popisali v Mariboru, Celju in v Sevnici. Cene smo iskali za 55 različnih izdelkov, zbranih v dveh blagovnih skupinah, in sicer sredstva za izobraževanje in sredstva za razvedrilo. Cene posameznih izdelkov smo popisali v Sloveniji in na Slovaškem v šestih različnih trgovinah.

1.2. Namen, cilji in osnovne trditve

Namen

V diplomskem seminarju bomo primerjali uspešnost delovanja gospodarstva in njegovo razvitost v Sloveniji in na Slovaškem. S pomočjo gospodarskih kazalnikov bomo ugotovili učinkovitost delovanja teh držav glede na posamezna področja, na drugi strani pa bomo zbrali in analizirali drobnoprodajne cene blagovnih skupin s področja izobraževanja in razvedrila. S teh področij bomo primerjali raven cen v Sloveniji in na Slovaškem. V diplomskem seminarju bomo predstavili metodologijo, ki smo jo uporabili pri izračunih, na koncu pa bomo analizirali dobljene rezultate in jih komentirali.

Cilji

Cilj diplomskega seminarja je predstaviti temeljne makroekonomske kazalnike, s pomočjo katerih bomo primerjali gospodarstvi Slovenije in Slovaške. Ugotavljali bomo predvsem razlike v gospodarski rasti, v stopnji brezposelnosti, pregledali pa bomo tudi inflacijska gibanja, proračunsko politiko in javni dolg. Primerjali bomo drobnoprodajne cene med Slovenijo in Slovaško in na podlagi zbranih podatkov opravili izračun ravni censkih paritet za izbrane izdelke.

Osnovne trditve

V diplomskem seminarju bomo preverili naslednje trditve:

- raven cen sredstev za izobraževanje je v Sloveniji višja kot na Slovaškem;
- raven cen sredstev za razvedrilo je v Sloveniji višja kot na Slovaškem.

1.3. Predpostavke in omejitve raziskave

Popis drobnoprodajnih cen je potekal v več mestih:

- Slovaška (Bratislava);
- Slovenija (Maribor, Celje, Sevnica).

Pri popisu cen smo bili omejeni na največ šest cen za posamezen izdelek, tako da smo v obeh državah obiskali šest različnih trgovin.

Naša ključna predpostavka je, da so izdelki, katerih cene smo popisali v Sloveniji, homogeni z izdelki na Slovaškem.

1.4. Uporabljene metode raziskovanja

V okviru izdelave diplomskega seminarja smo uporabili metodo deskripcije in metodo kompilacije. S pomočjo metode deskripcije bomo ugotavljali teoretični del, z metodo kompilacije pa bomo primerjali gospodarstvi Slovenije in Slovaške.

Pri analizi razmerij cen bomo uporabili metodologijo, ki jo v svoj namen za raziskave uporablja Inštitut za ekonomsko diagnozo in prognozo (IEDP) na Ekonomsko-poslovni fakulteti Univerze v Mariboru. Vsi podatki so bili za obe državi pridobljeni marca 2011.

Praktične podatke o cenah določenih izdelkov smo pridobili na terenu, z obiskovanjem trgovin v Sloveniji in na Slovaškem.

2. GOSPODARSKE RAZMERE V SLOVENIJI IN NA SLOVAŠKEM

Finančna kriza je močno vplivala na uspešnost gospodarstev tako v Sloveniji kot na Slovaškem. V krizi so bili prizadeti pomembni gospodarski sektorji, kar je vplivalo tudi na počasnejšo gospodarsko rast. Leta 2009 je prišlo do negativne rasti v Sloveniji, na Slovaškem in v EU-27. Razmere na trgu dela so se poslabšale, kar je še dodatno povečalo brezposelnost, saj so se v času krize povečali stroški podjetjem.

V nadaljevanju diplomskega seminarja bomo s pomočjo makroekonomskih kazalnikov analizirali gospodarstvo Slovenije in Slovaške. Primerjali bomo raven razvitosti in gospodarsko rast, brezposelnost in plače, gibanje inflacije, nacionalne ravni cen, javnofinančni položaj, višino javnega dolga in gospodarsko sodelovanje med državama.

2.1. Raven razvitosti in gospodarska rast

V obdobju gospodarske krize so se razmere na trgu dela evropskih gospodarstev poslabšale, kar je posledično povzročilo realno zmanjšanje dohodka prebivalstva, na drugi strani pa se je znižala zaposlenost in povečala brezposelnost.

Tako slovensko kot slovaško gospodarstvo okrevata počasneje od povprečja EU, saj je prisotna tudi premajhna skrb za tehnološko prenavo in inovacije. Tudi razmere v bančnem sektorju predstavljajo ogromno negativno tveganje, saj so se napetosti na medbančnem trgu spet povečale, dostop do bančnih sredstev pa je postalo oteženo. Zaostrovanje posojilnih pogojev je predvsem posledica pričakovanega povečanja obsega slabih posojil in grožnje bankrota.

Iz tabele 1 je razvidno, da je v Sloveniji BDP na prebivalca leta 2010 predstavljal 86 % povprečja evropske sedemindvajseterice, na Slovaškem pa 74 % evropskega povprečja. Na Slovaškem se je BDP na prebivalca v osmih letih povečeval in počasi bližal povprečju EU-27, medtem ko je v Sloveniji v letih 2009 in 2010 zabeleženo nazadovanje v gospodarski razvitosti glede na EU.

Slovenski BDP na prebivalca je leta 2009 zaostajal 12 % za povprečjem EU-27, leta 2010 pa za 14 %. Največji BDP na prebivalca je imela Slovenija v letu 2008 in je znašal 91 % povprečja EU-27. Slovaški BDP na prebivalca je leta 2010 zaostajal 26 % za povprečjem EU-27.

Tabela 1: BDP na prebivalca v Sloveniji in na Slovaškem po pariteti kupne moči (EU-27=100)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Slovaška	56	57	60	63	68	72	73	74
Slovenija	84	87	87	88	89	91	88	87

Vir: Eurostat, Economy and Finance (29. 4. 2011d).

Kot je razvidno iz slike 1, je leta 2009 prišlo do negativne gospodarske rasti v Sloveniji, na Slovaškem in v EU-27, saj je bila ena izmed posledic finančne krize tudi počasnejša gospodarska rast in nazadovanje v skoraj vseh gospodarskih sektorjih.

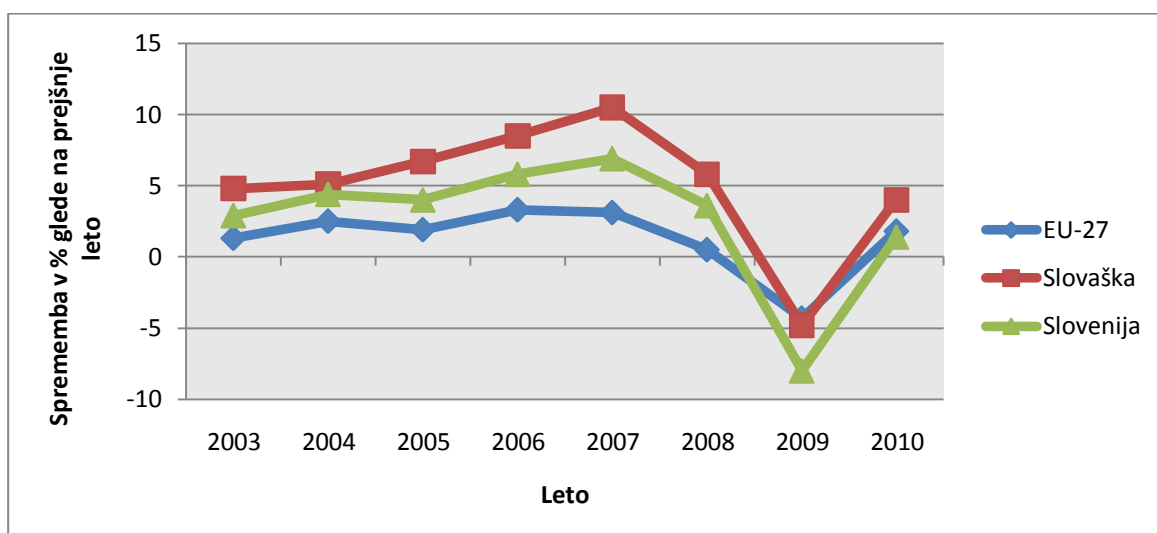
Največjo negativno rast, -8,0 % je v letu 2009 zabeležila Slovenija, sledi ji Slovaška, ki je beležila negativno rast -4,8 % in EU-27, ki je beležila -4,3 % negativne rasti glede na prejšnje leto.

Temeljna vzroka za 8,0 % zmanjšanje obsega BDP v letu 2009 v Sloveniji sta bila predvsem realno zmanjšanje bruto investicij za 32,0 % ter realno zmanjšanje izvoza proizvodov in storitev za 19,7 % (SURS, 2010a).

Slovaško gospodarstvo je bilo še posebno od priključitve v EU leta 2004 precej stabilno, v letu 2008 in 2009 pa so zaradi gospodarske krize zaprli veliko podjetij in proizvodnih obratov, znižala se je tudi kupna moč prebivalstva. Da bi Slovaška povečala gospodarsko rast na dolgi rok, namerava vlagati predvsem v dejavnost razvoja in raziskav. Slovaška je lani zabeležila 4 % gospodarsko rast, potem ko se je njen BDP leto prej zmanjšal za 4,8 %.

Za naslednja leta pa naj bi bila večja gospodarsko rast, in sicer v letu 2011 predvidevajo za EU-27 1,8 %, za leto 2012 pa 1,9 % pozitivno gospodarsko rast glede na prejšnje leto. Za Slovaško predvidevajo, da bo gospodarska rast v letu 2011 višja za 3,5 % in leta 2012 višja za 4,4 % glede na prejšnje leto. Za Slovenijo napovedujejo nekoliko manjšo gospodarsko rast, in sicer v letu 2011 naj bi znašala 1,9 %, v letu 2012 pa 2,5 % (Vlada Republike Slovenije, 2011).

Slika 1: Rast realnega BDP v EU-27, na Slovaškem in v Sloveniji (v % glede na prejšnje leto)

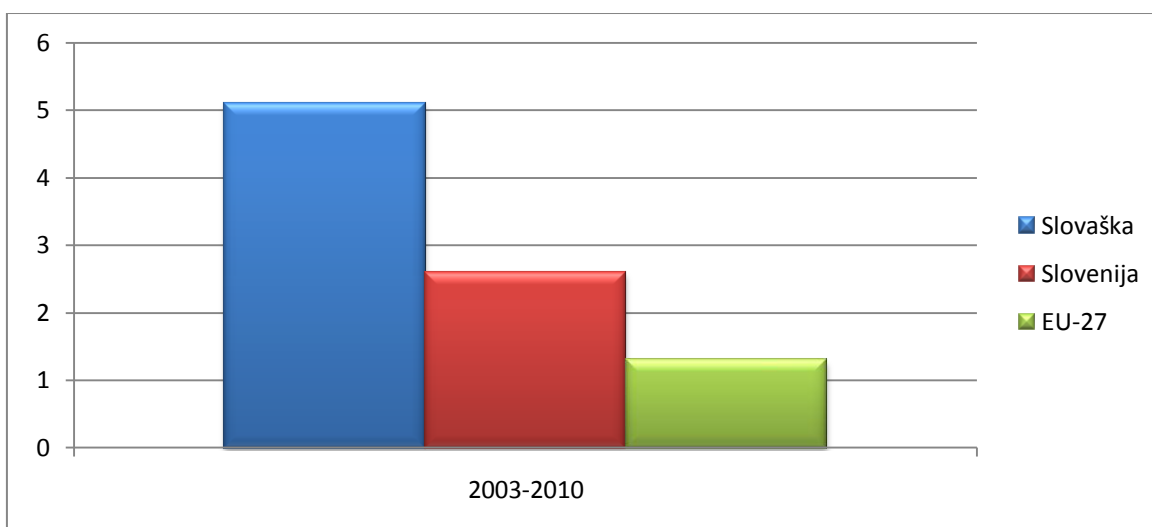

Vir: Eurostat, Economy and Finance (29. 4. 2011d).

Od leta 2003 do 2010 je povprečna letna stopnja gospodarske rasti v EU-27 znašala 1,3 %, na Slovaškem 5,1 % in v Sloveniji 2,6 %, kar je posledica hitre gospodarske rasti manj razvitih evropskih držav (slika 2). Slovenija in Slovaška sta torej zabeležili višjo stopnjo gospodarske rasti od povprečja EU-27.

Gospodarska rast v Sloveniji se bo v letu 2011 ohranila na podobni ravni kot leta 2010 in bo znašala 1,5 %. Ključni dejavnik sicer skromne gospodarske rasti bo ostal izvoz, ki se bo v letu 2011 povečal za 7,9 % glede na predhodno leto. Do upočasnjevanja gospodarske rasti v Sloveniji v letu 2011 prihaja pri slovenskem blagovnem izvozu v države EU, z zamikom pa je prišlo do oživiljanja izvoza na trge izven EU, kamor je izvoz v letu 2010 še upadal (UMAR, 2011a).

Slika 2: Povprečna letna stopnja rasti BDP v obdobju 2003-2010 (v %)

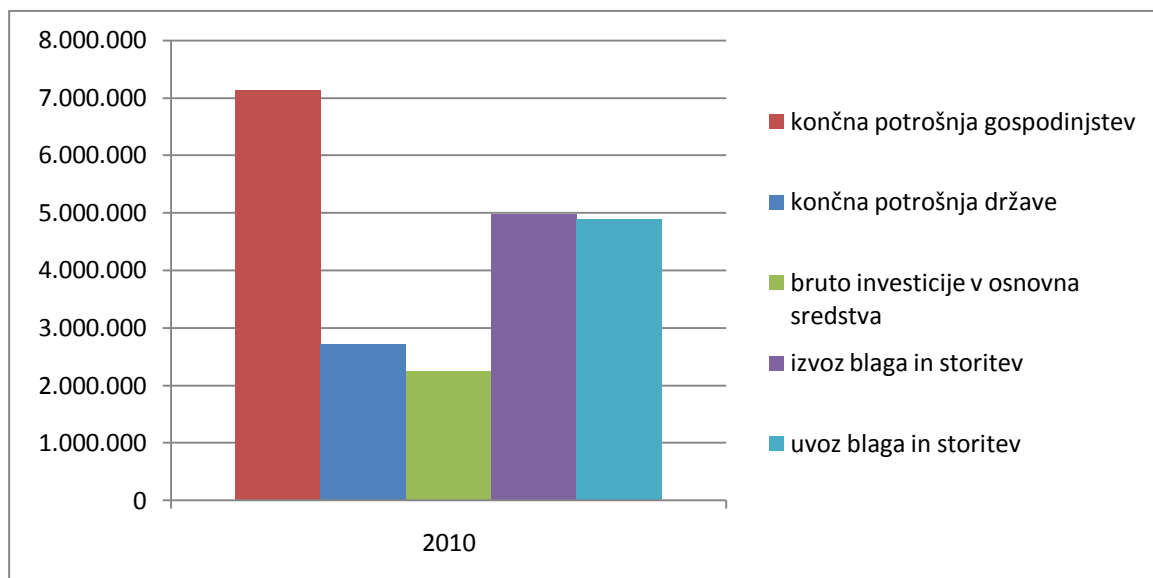

Vir: Eurostat, Economy and Finance (29. 4. 2011d).

Slika 3 prikazuje komponente agregatnega povpraševanja v EU-27, v letu 2010, kjer je končna potrošnja gospodinjstev v letu 2010 znašala 7.135.833 mio EUR, državna potrošnja pa je v istem letu dosegala 2.724.958 mio EUR. Bruto investicije v osnovna sredstva so v letu 2010 v EU-27 znašale 2.251.298 mio EUR.

Po močnem zvišanju v preteklih letih so bruto investicije v letu 2009 v Sloveniji in na Slovaškem, močno upadle, k padcu pa so veliko prispevale spremembe zalog. Do padca potrošnje gospodinjstev je v letu 2010 prišlo predvsem zaradi nizke rasti plač, zvišanja brezposelnosti in previdnejšega obnašanja potrošnikov. Zmanjšanje potrošnje države pa odraža predvsem znižanje izdatkov za blago in storitve. V obeh gospodinjstvih je v letu 2009 tudi zaradi njune vpetosti v mednarodno trgovino, prišlo do izrazitega padca izvoza blaga in storitev.

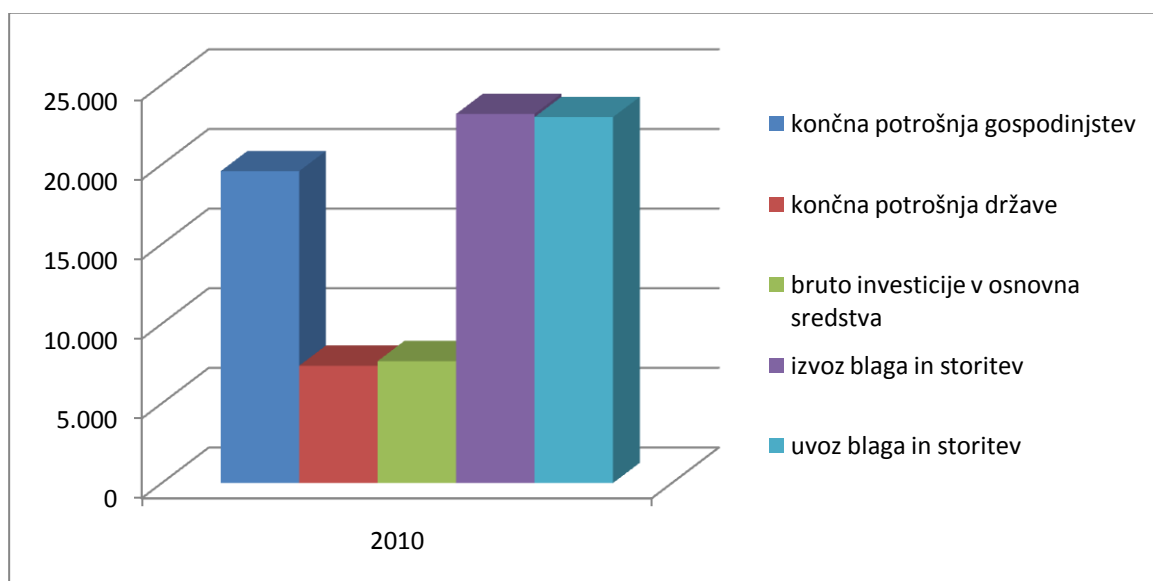
Slika 3: Komponente agregatnega povpraševanja v EU-27 v letu 2010 (v mio EUR)

Vir: Eurostat, Economy and Finance, National Accounts (21. 9. 2011d).

Slika 4 prikazuje komponente agregatnega povpraševanja v Sloveniji, v letu 2010. Končna potrošnja gospodinjstev je v Sloveniji, v letu 2010 predstavljala 19.577 mio EUR, državna potrošnja pa je v letu 2010 znašala 7.363 mio EUR. Po globljem padcu bruto investicij v osnovna sredstva v Sloveniji, v letu 2009, je bil njihov padec tudi v letu 2010 zaradi nadaljnega in močnejšega padca gradbenih investicij izrazitejši kot v povprečju EU. Bruto investicije v osnovna sredstva so v Sloveniji, v letu 2010 znašale 7.651 mio EUR (UMAR, 2011b).

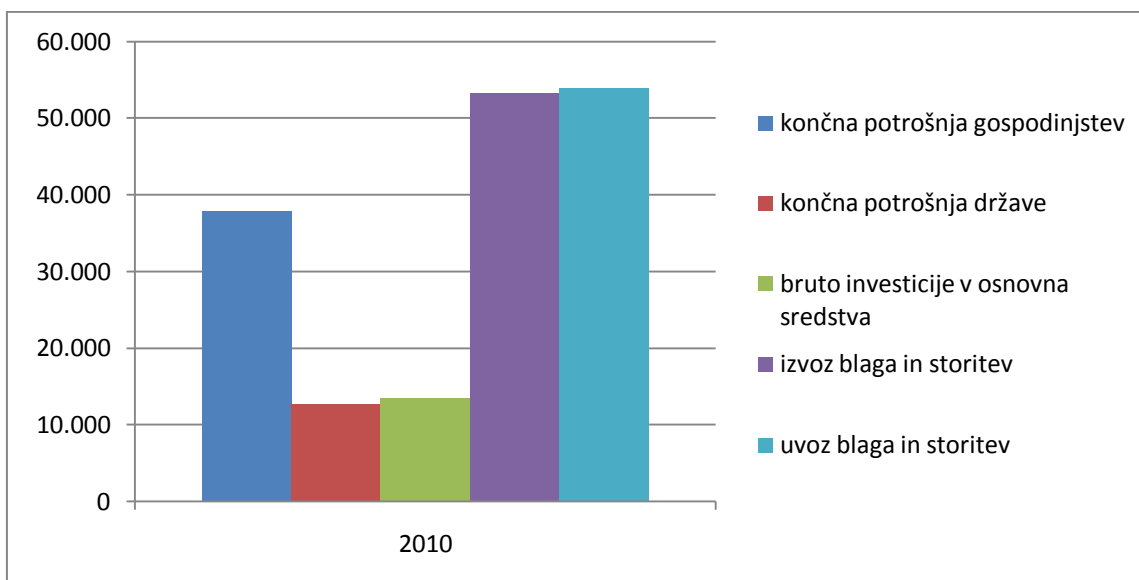
Slika 4: Komponente agregatnega povpraševanja v Sloveniji v letu 2010 (v mio EUR)

Vir: SURS (21. 9. 2011b).

Na Slovaškem je v letu 2010 končna potrošnja gospodinjstev znašala 37.928 mio EUR (slika 5). Državna potrošnja je na Slovaškem, v letu 2010 predstavljala 12.687 mio EUR, bruto investicije v osnovna sredstva pa so na Slovaškem, v letu 2010 znašale 13.390 mio EUR.

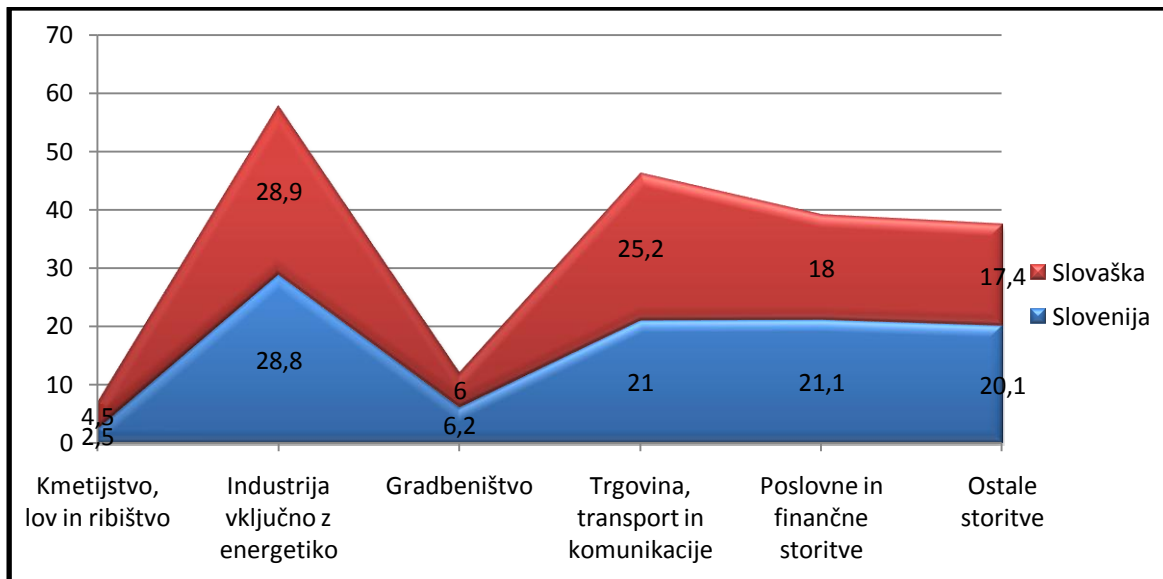
Slika 5:Komponente agregatnega povpraševanja na Slovaškem v letu 2010 (v mio EUR)

Vir: Statistical office of the Slovak Republic (21. 9. 2011).

Slika 6 prikazuje strukturo slovaškega in slovenskega gospodarstva glede na posamezne sektorje v dodani vrednosti v letu 2003. Delež kmetijstva, lova in ribištva v skupni dodani vrednosti Slovaške je bil leta 2003 večji od slovenskega za 2 odstotni točki. Večji delež dodane vrednosti v Sloveniji kot na Slovaškem so imeli še naslednji sektorji: gradbeništvo (0,2 odstotne točke), poslovne in finančne storitve (3,1 odstotne točke) in ostale storitve (2,7 odstotne točke).

Slika 6: Dodana vrednost po dejavnostih v Sloveniji in na Slovaškem leta 2003 (v % od skupne dodane vrednosti v osnovnih cenah)

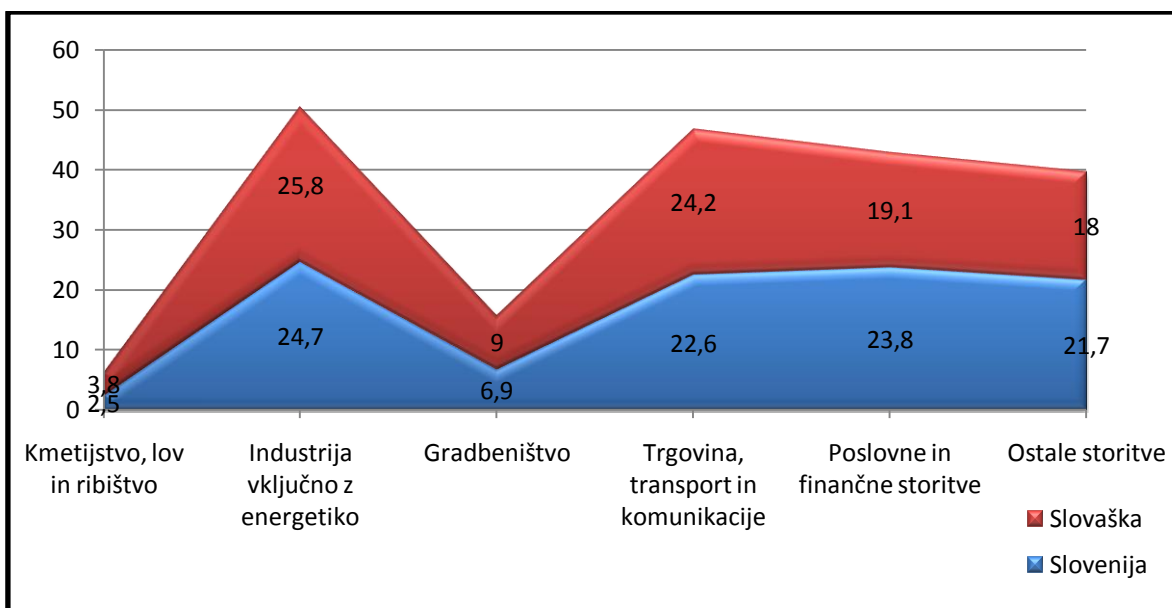
Vir: Eurostat, Economy and Finance, National Accounts (14. 9. 2011d).

Slika 7 pa prikazuje strukturo slovaškega in slovenskega gospodarstva glede na posamezne sektorje v dodani vrednosti v letu 2010. K rasti dodane vrednosti v industriji so največ prispevale predelovalne dejavnosti.

Prvič v obdobju krize se je znižala tudi dodana vrednost finančnega posredništva, aktivnost v gradbeništvu pa se je v letu 2010 ponovno znižala, in sicer po podatkih gradbene statistike se je aktivnost najbolj znižala v gradnji stanovanjskih stavb.

Delež kmetijstva, lova in ribištva v skupni dodani vrednosti Slovaške je bil leta 2010 večji od slovenskega za 1,3 odstotne točke. Večji delež dodane vrednosti kot na Slovaškem so imeli še naslednji sektorji: poslovne in finančne storitve (4,7 odstotne točke) in ostale storitve (3,7 odstotne točke). V letu 2011 se bo ob nadaljnjem postopnem okrevanju večine tržnih dejavnosti realna rast skupne dodane vrednosti povišala na 2,3 %. Rast dodane vrednosti v letu 2011 pričakujemo v vseh dejavnostih z izjemo gradbeništva in finančnega posredništva (UMAR, 2011a).

Slika 7: Dodana vrednost po dejavnostih v Sloveniji in na Slovaškem v letu 2010 (v % od skupne dodane vrednosti v osnovnih cenah)

Vir: Eurostat, Economy and Finance, National Accounts (14. 9. 2011d).

2.2. Brezposelnost in plače

Vprašanja trga dela, kot so zaposlovanje, brezposelnost, produktivnost, plače in stroški dela so v središču družbenih in političnih razprav v EU.

Na Slovaškem je bila povprečna stopnja brezposelnosti od leta 2003 do leta 2010 višja od povprečne stopnje brezposelnosti v državah EU-27, v Sloveniji pa je bila nižja od povprečja EU-27.

Iz tabele 2 je razvidno, da se je stopnja brezposelnosti v Sloveniji od leta 2004 do 2008 nižala in od leta 2008 zopet naraščala. Tudi na Slovaškem je zaznati podoben trend.

Stopnja brezposelnosti v EU-27 se je v letu 2010 glede na leto 2003 povečala za 0,6 odstotne točke, tako kot v Sloveniji, kar je mogoče pripisati slabšim razmeram na trgu dela in tudi potekom pogodb za določen čas. Na Slovaškem pa se je stopnja brezposelnosti v 2003 glede na leto 2010 zmanjšala za 3,2 odstotnih točk.

Gospodarska recesija je v Sloveniji vplivala na povečanje brezposelnosti, ukrepi za zavezitev vpliva krize pa so v obliki subvencijskih shem, krajšega delovnega časa in povečanja minimalne plače. Tudi Slovaška se ubada s poslabšanjem razmer na trgu dela. Poleg velike brezposelnosti jo pesti tudi nizka izobrazbena raven zaposlenih oseb.

Tabela 2: Stopnja brezposelnosti v EU-27, na Slovaškem in v Sloveniji v obdobju 2003-2010 (v %)

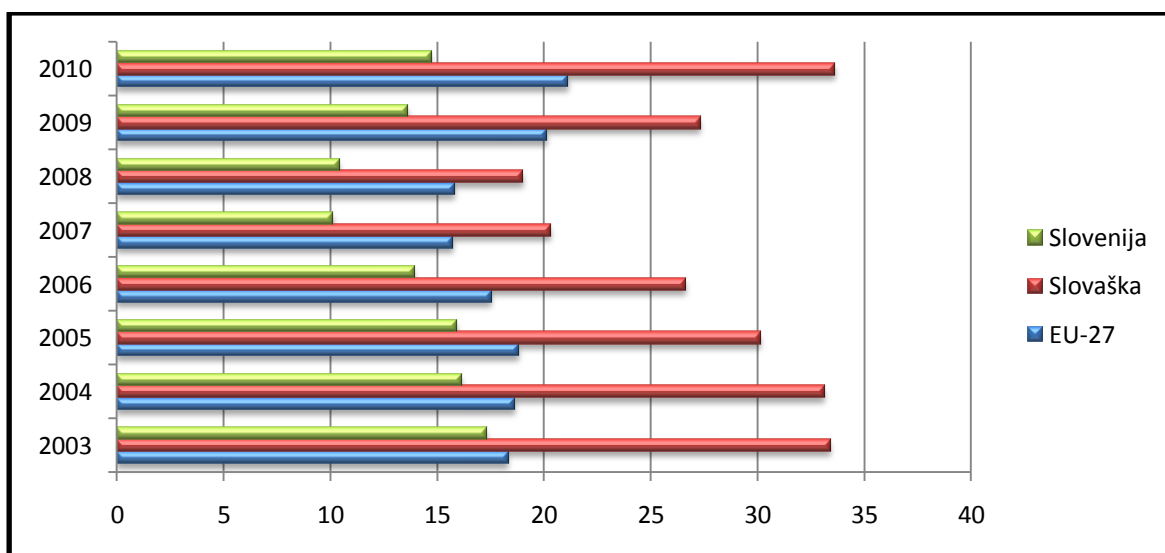
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
EU-27	9,0	9,1	8,9	8,2	7,1	7,0	8,9	9,6
Slovaška	17,6	18,2	16,3	13,4	11,1	9,5	12	14,4
Slovenija	6,7	6,3	6,5	6	4,9	4,4	5,9	7,3

Vir: Eurostat, Population and Social Conditions (20. 5. 2011f).

V letu 2010 je še vedno opaziti upadanje števila delovno aktivnih prebivalcev, kar se bo po pričakovanjih nadaljevalo še leta 2011 in 2012, vendar v nekoliko manjšem obsegu. Podjetja so v času krize zniževala raven zaposlenosti in se prilagajala spremenjenim gospodarskim okoliščinam, kar se tudi kaže v zaostrenih pritiskih s strani na stroške dela in v finančnem položaju podjetij.

Stopnja brezposelnosti mladih do 25 let je v EU-27 v letu 2010 znašala 21 % in je bila v opazovanih letih tudi najvišja. V Sloveniji je bila leta 2010 stopnja brezposelnosti nekoliko nižja in je znašala 14,7 %, na Slovaškem pa je v letu 2010 dosega 33,6 %. Glede na podatke iz slike 8 je bila stopnja brezposelnosti mladih do 25 let največja na Slovaškem, najnižja pa je bila v Sloveniji leta 2007 in je znašala 10,1 %.

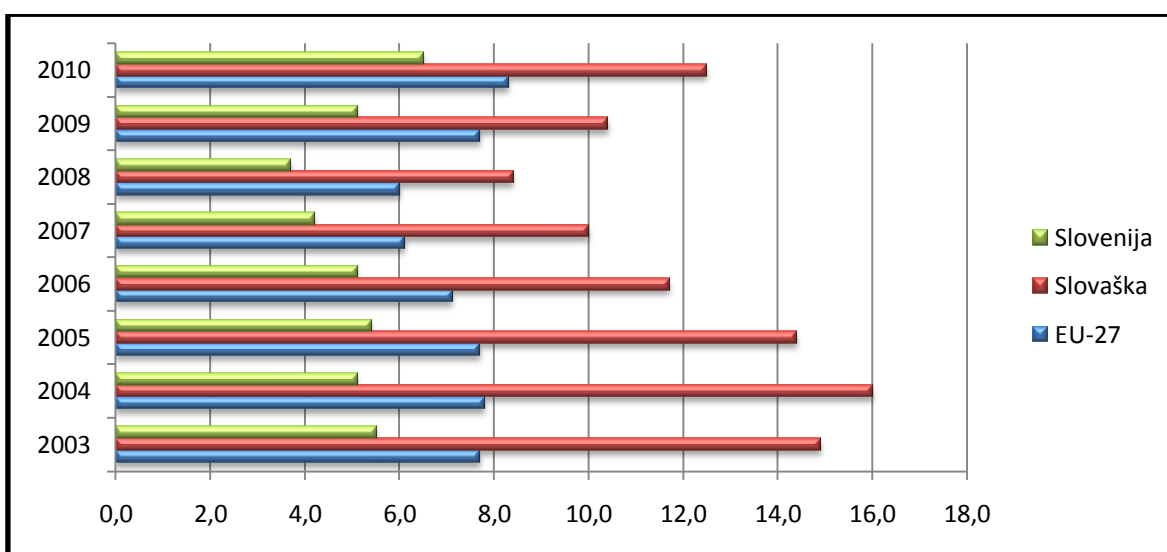
Slika 8: Stopnja brezposelnosti mladih do 25 let, v EU-27, na Slovaškem in v Sloveniji v obdobju 2003-2010 (v %)

Vir: Eurostat, Population and Social Conditions (14. 9. 2011f).

Stopnja brezposelnosti prebivalcev, starih od 25 do 74 let, je v EU-27 v letu 2010 znašala 8,3 % in je bila v opazovanih letih tudi najvišja. V Sloveniji je bila leta 2010 stopnja brezposelnosti te starostne skupine nekoliko nižja in je znašala 6,5 %, na Slovaškem pa je ta v letu 2010 znašala 12,5 %. Glede na podatke iz slike 9 je bila stopnja brezposelnosti prebivalcev, starih od 25 do 74 let, največja na Slovaškem, kar predstavlja zaradi povečanje krize zaskrbljujoč trend. V Sloveniji je bila najnižja stopnja brezposelnosti leta 2008 (3,7 %).

Slika 9: Stopnja brezposelnosti prebivalcev, starih od 25 do 74 let v EU-27, na Slovaškem in v Sloveniji v obdobju 2003-2010 (v %)

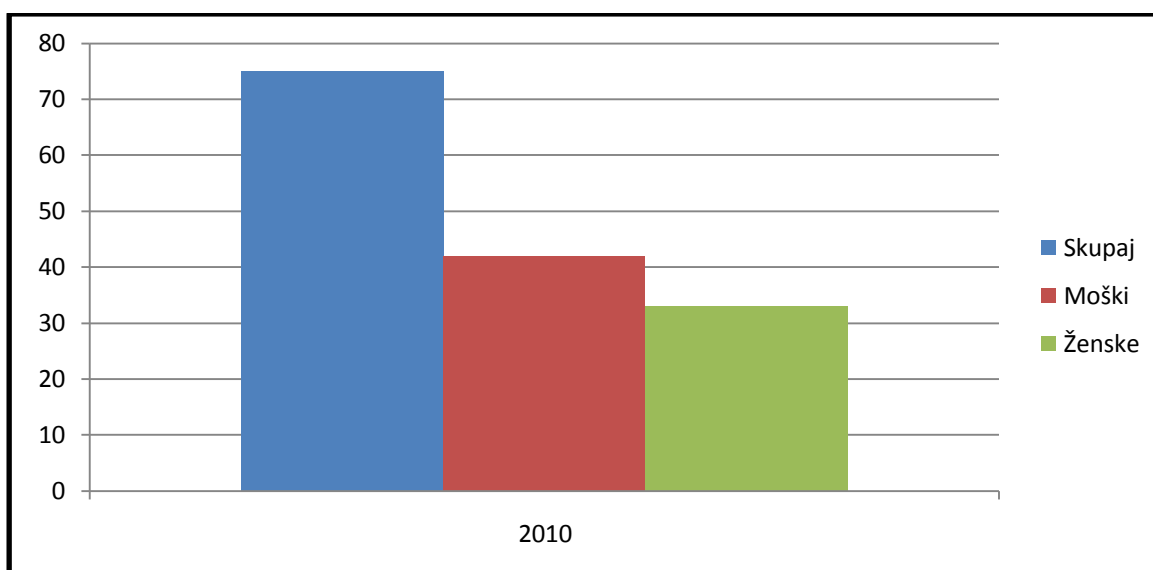

Vir: Eurostat, Population and Social Conditions (14. 9. 2011f).

Na področju zaposlovanja starejših imajo države EU velik zaostanek in bi morale v prihodnje več pozornosti nameniti zaposlovanju starejših, kar zahteva ukrepe, kot so zviševanje starosti za upokojitev, spodbujanje vseživljenjskega izobraževanja, izboljševanje delovnih pogojev in investiranje v ukrepe za zaščito pred poškodbami na delu (IEDP, 2006, 18-19).

Iz slike 10 je razvidno, da je bilo v Sloveniji, v letu 2010 od števila vseh brezposelnih, brezposelnih moških več kot brezposelnih žensk, in sicer za 9 odstotnih točk. V Sloveniji je bilo v letu 2010 zaposlenih 42,8 % moških v industriji in 9,1 % moških v kmetijstvu. Istega leta je bilo v Sloveniji zaposlenih 20,6 % žensk v industriji in 8,5 % žensk v kmetijstvu.

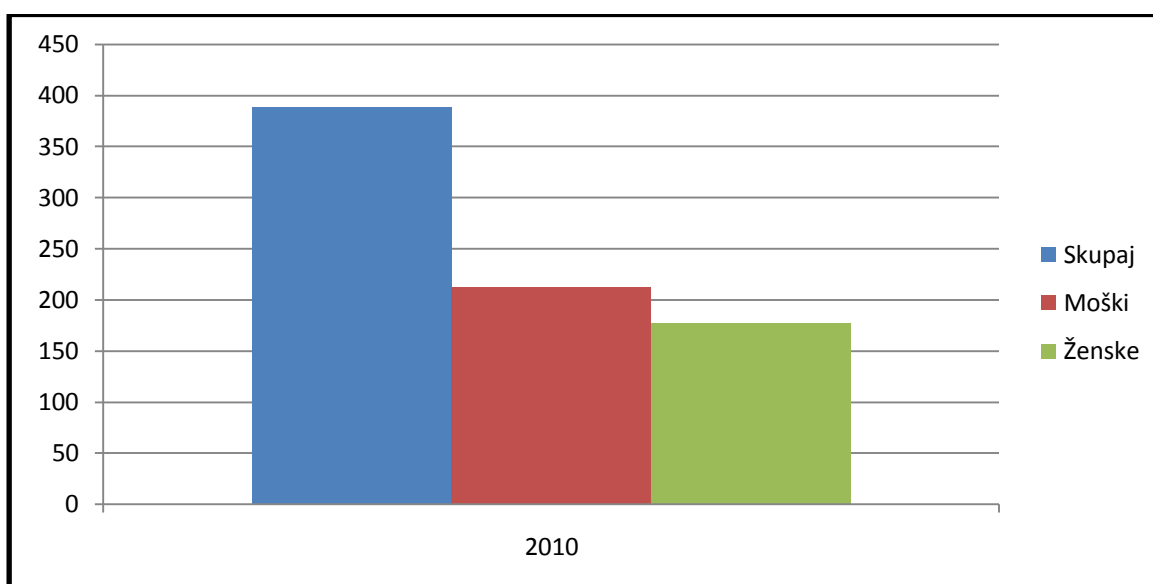
Slika 10: Število brezposelnih oseb po spolu v Sloveniji v letu 2010 (v 1000)

Vir: Eurostat, Population and Social Conditions (20. 9. 2011f).

Iz slike 11 je razvidno, da je bilo na Slovaškem, v letu 2010 od števila vseh brezposelnih, brezposelnih moških več kot brezposelnih žensk, in sicer za 9 odstotnih točk. Dolgotrajna brezposelnost je velik problem na Slovaškem, kar je deloma posledica dejstva, da ima veliko ljudi raje socialne ugodnosti kot pa plačano delo. Gospodarska motivacija za delo je nizka, kar povzroča resen problem dolgotrajne brezposelnosti. Veliko ljudi na Slovaškem, zlasti tisti, ki so manj kvalificirani, lahko prejemajo socialno pomoč, ki pa je le malo nižja od plačila za dela, ki bi ga prejeli za polni delovni čas. V nekaterih primerih je lahko plača celo nižja od socialne pomoči, kar pomeni, da je motivacija za delo skoraj v celoti odsotna.

Slika 11: Število brezposelnih oseb po spolu na Slovaškem v letu 2010 (v 1000)

Vir: Eurostat, Population and Social Conditions (20. 9. 2011f).

Na Slovaškem je bilo največ zaposlenih moških prisotnih v industriji, leta 2010 jih je bilo v industriji zaposlenih kar 50 %, v kmetijstvu pa je bilo leta 2010 zaposlenih 4,4 % moških. Delež žensk na Slovaškem, zaposlenih v industriji, je leta 2010 znašal 21,1 %, v kmetijstvu pa 1,8 % (ACT, 2010).

Skoraj 70 % zaposlenih je v EU leta 2010 delalo v storitvenih dejavnostih, od tega je 39,2 % tržno usmerjenih storitev, kot so: trgovina, prevoz, nastanitev in gostinske storitve, informacijske in finančne dejavnosti in storitve povezane z nepremičninami. 30,3 % je bilo zaposlenih v javni upravi, v izobraževalnih ustanovah in v zdravstvu, 25,4 % ljudi je bilo zaposlenih v industriji in gradbeništvu, 5,2 % pa je delalo v kmetijstvu.

V letu 2010 je bilo v EU opaziti trend naraščanja zaposlenih za krajši delovni čas. Ta trend se nanaša tako na moške kot na ženske. V zadnjem četrletju leta 2010 je v EU delalo s skrajšanim delovnim časom kar 41.800.000 ljudi (Wozowczyk, De La Fuente, 2011).

Iz podatkov (tabela 3) je razvidno, da so bile na Slovaškem povprečne bruto plače v povprečju nižje kot v Sloveniji in tudi nižje od tistih v EU-27. Leta 2010 je povprečna bruto letna plača na Slovaškem znašala 9.972 EUR, v Sloveniji pa 17.939 EUR. V opazovanem obdobju so se povprečne bruto plače na Slovaškem povečale za 102 %, v Sloveniji pa za 50 %.

Tabela 3: Povprečna bruto letna plača za polni delovni čas zaposlenih (EUR)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Slovaška	4.945	5.706	6.374	7.040	8.400	9.677	10.387	9.972
Slovenija	11.932	12.466	12.985	13.687	14.625	15.997	16.282	17.939

Vir: Eurostat, Population and Social Conditions (23. 8. 2011f).

Povprečno bruto letne plače so se tako na Slovaškem in v Sloveniji od leta 2003 do 2010 zvišale, kar je predvsem posledica rasti plač v zasebnem sektorju, v javnem sektorju pa plače predvsem stagnirajo. Na rast plač je vplival učinek sprememb strukture zaposlenosti v sektorju zaradi padanja števila zaposlenih z nižjimi plačami.

Iz tabele 4 je razvidno, da so bile na Slovaškem minimalne plače na zaposlenega skoraj za polovico nižje kakor v Sloveniji. Leta 2010 je minimalna plača na Slovaškem znašala 307,70 EUR/mesec, v Sloveniji pa 597,43 EUR/mesec.

V opazovanem obdobju so se minimalne plače na Slovaškem povečale za 129 %, v Sloveniji pa za 33 %. Nižje plače na Slovaškem sicer ugodno vplivajo na konkurenčnost slovaškega gospodarstva, saj so stroški dela na enoto proizvoda nižji.

Rast plač se bo v letu 2011 okrepila, saj je na trgu dela predvsem pričakovati večjo produktivnost. Povečanje minimalnih plač lahko tudi ugodno vpliva na povečanje zasebne potrošnje. Zaradi povišanja minimalne plače v letu 2010 je glede na gospodarske razmere prišlo do relativno visoke rasti plač v zasebnem sektorju in posledično skupne rasti plač. Rast plač v zasebnem sektorju se je okrepila predvsem zaradi dviga minimalne plače.

Tabela 4: Minimalne plače EUR/mesec v Sloveniji in na Slovaškem

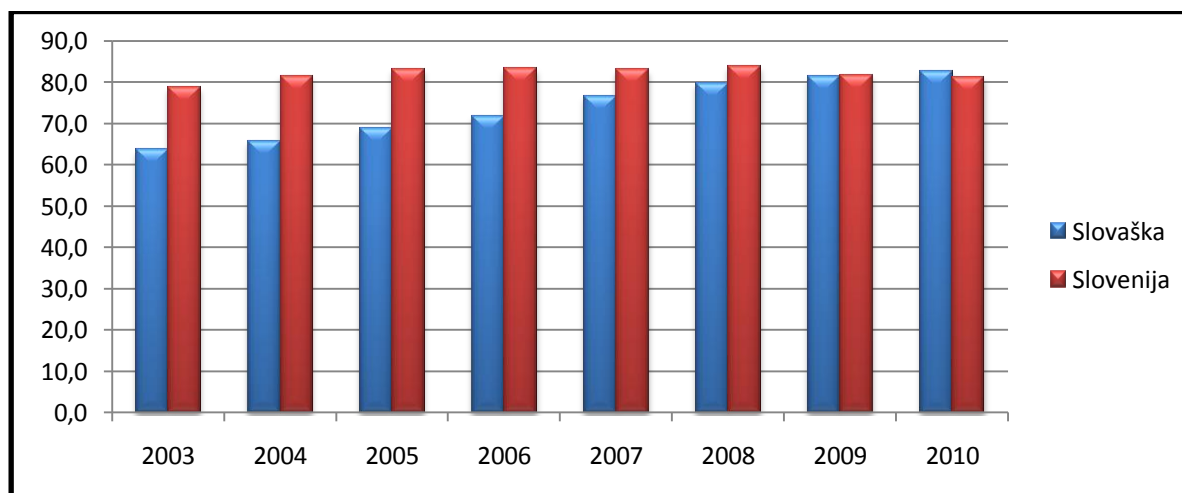
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Slovaška	134,21	147,68	167,76	182,15	220,71	241,19	295,50	307,70
Slovenija	450,31	470,99	490,07	511,90	521,80	538,53	589,19	597,43

Vir: Eurostat, Population and Social Conditions (23. 8. 2011f).

Po podatkih Eurostata je bila produktivnost dela v Sloveniji leta 2010 za 18,8 % nižja od povprečja držav EU-27, na Slovaškem pa je ta zaostajala za 17,2 % (slika 12). Kljub nižji produktivnosti je možno zaslediti trend približevanja povprečju držav EU-27.

V letu 2010 je bila produktivnost dela na Slovaškem večja kot v Sloveniji, kar nakazuje na večjo konkurenčno sposobnost Slovaške. Produktivnost dela se bo predvidoma začela povečevati v obeh državah, ko bo zaslediti večjo gospodarsko rast.

Slika 12: Produktivnost dela zaposlenega v Sloveniji in na Slovaškem v obdobju 2003-2010 (BDP po pariteti kupne moči na zaposlenega; EU-27=100)

Vir: Eurostat, Population and Social Conditions (14. 9. 2011f).

2.3. Gibanje inflacije

Inflacijska stopnja v evroobmočju se je od leta 2003 do 2008 povečala za 1,7 odstotnih točk, potem pa v letu 2009 zmanjšala za 2,7 odstotnih točk. Padec inflacije je posledica nižjih cen surovin in oslabitve gospodarske dejavnosti. V letu 2010 je zopet možno zaslediti rast inflacije v evroobmočju. Na Slovaškem se je inflacijska stopnja od leta 2003 do leta 2010 znižala za 7,7 odstotnih točk, gre za proces dezinflacije, v Sloveniji pa za 3,6 odstotnih točk.

V Sloveniji in na Slovaškem je bila inflacijska stopnja v letu 2003 najvišja, na Slovaškem je znašala 8,4 %, v Sloveniji pa 5,7 %. Najnižja inflacijska stopnja pa je bila na Slovaškem v letu 2010, ko je ta znašala 0,7 %, v Sloveniji pa leta 2009 in je znašala 0,9 % (slika 11).

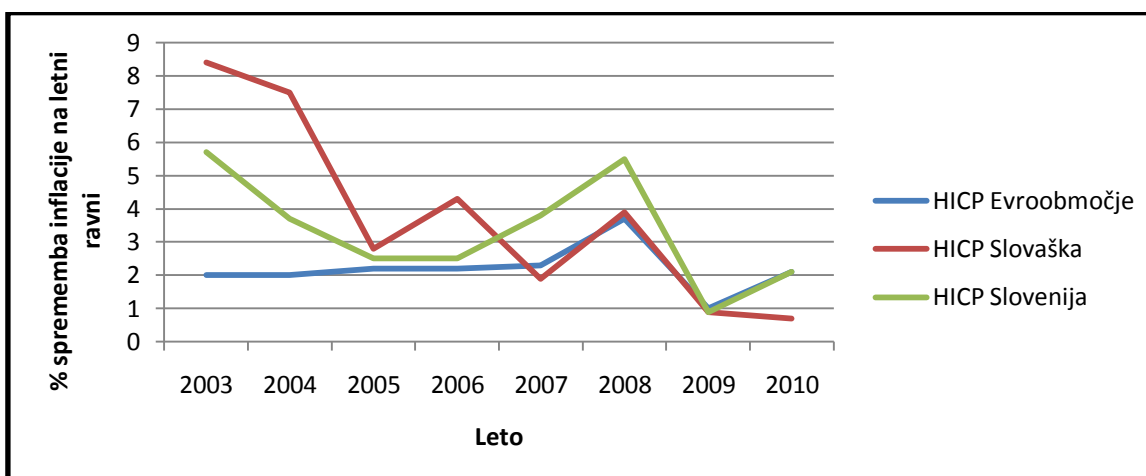
Vzroki za inflacijo v preteklih letih v opazovanih gospodarstvih so predvsem v višjih cenah hrane in energentov na svetovnih trgih, v prihodnosti pa bi lahko države izvoznice nafte s spremembo cene nafte povzročile tveganje stabilnosti cen tudi v dolgem obdobju. Gibanje inflacije v letu 2009 v evropskih gospodarstvih pa je bil predvsem rezultat šibkejše gospodarske aktivnosti.

V Sloveniji so se v letu 2010 najbolj povišale cene energentov in trošarinskega blaga, visoke so bile tudi podražitve sadja in zelenjave. Drobnoprodajne cene šolske prehrane v osnovnih šolah pa so bile občutno nižje. Višje cene hrane so bile značilne tudi drugod v evroobmočju, kar je bila posledica rasti cen nepredelane hrane, predelana hrana se je manj podražila (SURS, 2011b).

Skupna inflacija po HICP bo predvsem zaradi povečanja cen nafte do začetka leta 2012 ostala nad 2,0 %. Zatem naj bi se cenovni pritiski primarnih surovin umirili, povprečna letna inflacija pa znižala.

Povprečna stopnja inflacije v EU je za leto 2011 napovedana med 2,5 % in 2,7 %, za leto 2012 pa med 1,1 % in 2,3 % (Evropska centralna banka, 2011).

Slika 13: Letno gibanje inflacije na Slovaškem, v Sloveniji in v EU-27 v obdobju 2003-2010

Vir: Eurostat, Economy and Finance (15. 5 .2011c).

2.4. Nacionalne ravni cen

V tabeli 5 so prikazane nacionalne cenovne ravni v Sloveniji in na Slovaškem v primerjavi s povprečjem EU-27. Iz podatkov je razvidno, da so ravni cenских paritet vseh blagovnih skupin tako v Sloveniji kot na Slovaškem nižje od povprečja EU-27, vendar se državi vztrajno približujeta povprečju EU-27. Leta 2010 je bila raven cen na Slovaškem za 28,8 % nižja od povprečja EU-27, v Sloveniji pa za 16 %.

Tabela 5: Primerjalne cenovne ravni v Sloveniji in na Slovaškem v obdobju 2003-2010 (EU-27=100)

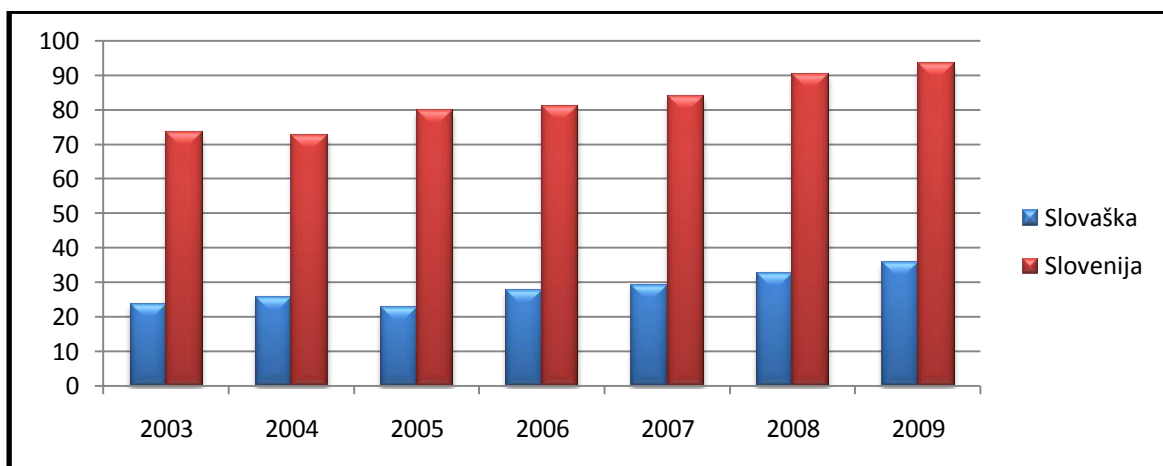
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Slovaška	50,7	54,9	55,4	58,0	63,2	69,6	72,4	71,2
Slovenija	76,3	75,5	76,0	76,7	78,9	82,3	84,4	84,0

Vir: Eurostat, Economy and Finance (14. 9. 2011e).

Cene izdelkov za izobraževanje so se v Sloveniji in na Slovaškem povečale, vendar so pod povprečjem EU-27. Cene na Slovaškem so bile leta 2003 v primerjavi z evropskim povprečjem nižje za 76,2 %, leta 2009 pa za 64,1 % (slika 14). Raven cen na Slovaškem se je v preučevanem obdobju zvišala za 12,1 odstotnih točk.

Cene izdelkov za izobraževanje so bile v Sloveniji leta 2003 v primerjavi z evropskim povprečjem nižje za 26,5 %, leta 2009 pa za 6,6 %. Cene sredstev za izobraževanje so v Sloveniji od leta 2003 od leta 2009 narasle za 19,9 odstotnih točk.

Slika 14: Primerjalne cenovne ravni skupine izdatki za izobraževanje v Sloveniji in na Slovaškem (EU-27=100)

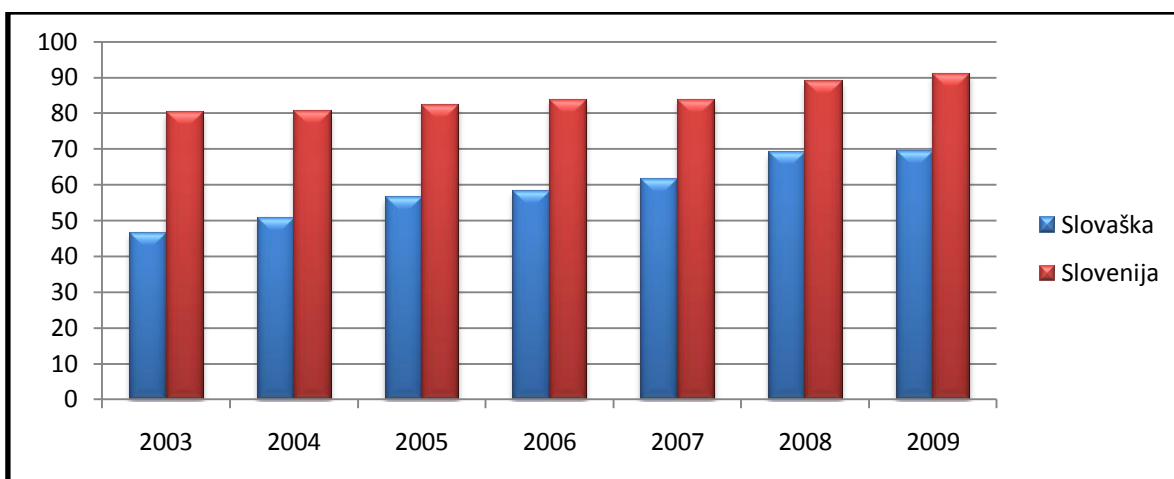
Vir: Eurostat, Economy and Finance (14. 9. 2011e).

Cene sredstev za rekreacijo in kulturo so se v Sloveniji in na Slovaškem povečale, vendar so še vedno pod povprečjem EU-27 (slika 15).

Na Slovaškem so bile cene sredstev v tej statistični skupini leta 2003 v primerjavi z evropskim povprečjem nižje za 53,6 %, leta 2009 pa za 30,8 %. V preučevanem obdobju se je raven cen zvišala za 22,8 odstotnih točk.

Cene izdelkov za rekreacijo in kulturo so bile v Sloveniji leta 2003 v primerjavi z evropskim povprečjem nižje za 19,8 %, leta 2009 pa za 9,1 %. Od leta 2003 od leta 2009 so te cene narasle za 10,7 odstotnih točk.

Slika 15: Primerjalne cenovne ravni skupine rekreacija in kultura v Sloveniji in na Slovaškem (EU-27=100)

Vir: Eurostat, Economy and Finance (14. 9. 2011e).

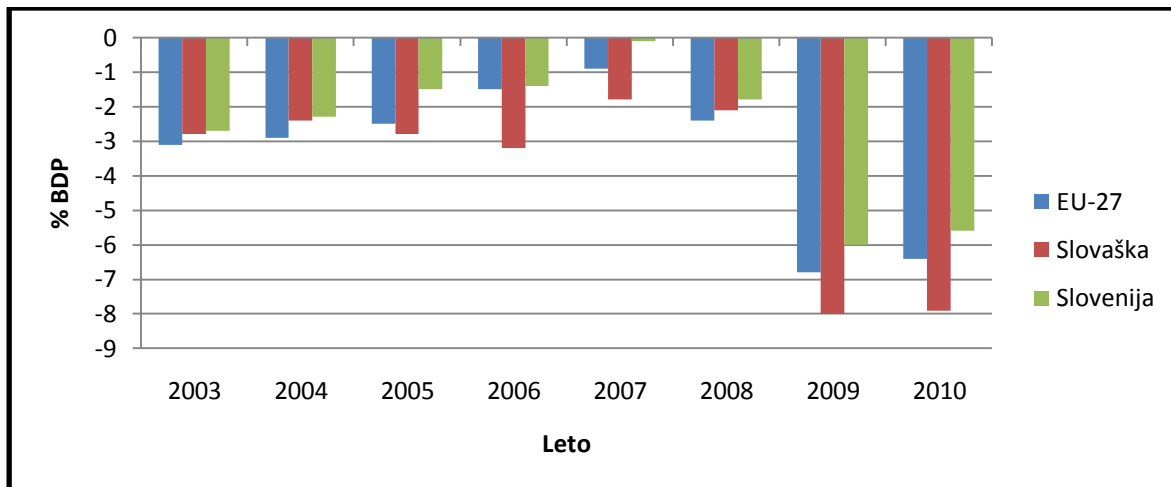
2.5. Javnofinančni položaj držav

V letih 2008 in 2009 je gospodarska in finančna kriza ustvarila zmanjšanje državnih prihodkov in povečanje javnofinančnih izdatkov, kar je bistveno povečalo javnofinančni primanjkljaj v evropskih državah.

Javnofinančni primanjkljaj je bil v Sloveniji največji v letu 2009, leta 2010 pa ostaja njegova raven še vedno visoka in je tudi posledica rasti odhodkov za socialna nadomestila zaradi naraščanja števila brezposelnih in povečanja rasti odhodkov za obresti.

Najvišji proračunski primanjkljaj so države EU-27 zabeležile 2009, ko je v Sloveniji primanjkljaj znašal 6 % BDP, na Slovaškem pa 8 % BDP (slika 16). Javnofinančni primanjkljaj se je od 2003 do leta 2007 v državah EU-27 postopoma zmanjševal in se je ta zvišal leta 2009. leta 2010 ni opaziti bistvenih izboljšav v javnih finančah opazovanih držav.

Slika 16: Javnofinančni primanjkljaj Slovenije, Slovaške in EU-27 v obdobju 2003-2010 (v % BDP)

Vir: Eurostat, Economy and Finance, Government Finance Statistics (27. 8. 2011b).

Glavne sestavine javnofinančnih prihodkov države so davki, socialni prispevki, prodaja in dohodek iz premoženja, kakor tudi tekoči in kapitalski transferji. Davki in socialni prispevki skupaj v letu 2010 tvorijo v večini evropskih držav nekaj več kot 90 % javnofinančnih prihodkov, drugi najpomembnejši pa so socialni prispevki. Izjema je Slovaška, kjer davki in socialni prispevki znašajo 47 % javnofinančnih prihodkov.

Glavne sestavine izdatkov države pa sestavljajo izdatki za zaposlene, oziroma javne uslužbence, socialni okoristki, obresti na javni dolg, subvencije in bruto investicije v osnovna sredstva.

Med letoma 2008 in 2009 se je v območju držav članic EU davek na dohodek od premoženja kot delež v skupnih proračunskih prihodkih držav znižal za 12 %.

V povprečju je v letu 2010 javnofinančni prihodek na prebivalca v državah članicah EU znašal okoli 10.800 EUR.

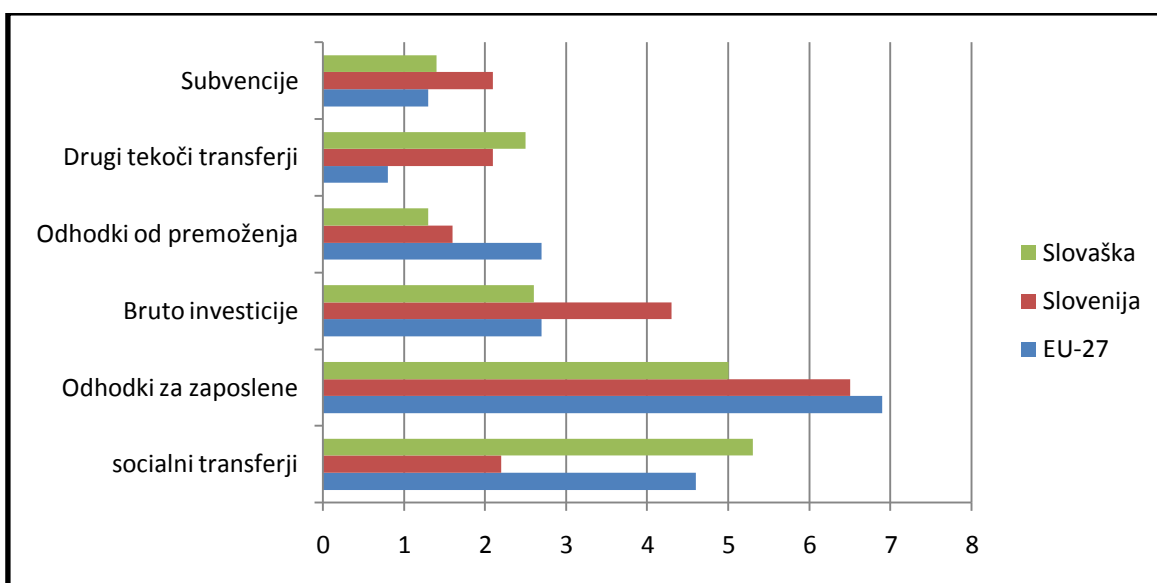
Za leto 2010 je slovenska vlada sprejela ukrepe za omejevanje rasti javnofinančnih odhodkov, ki so odlog rasti plač v javnem sektorju, nižji socialni transferji, vključno s pokojninami in večja odvisnost od sredstev EU.

V letu 2008 so se v Sloveniji, na Slovaškem in v EU-27 javnofinančni odhodki povečali, kar je mogoče pojasniti s posebno podporo vlade, ki je bankam v času finančne krize pomagala v obliki finančnih injekcij. Posledice gospodarske in finančne krize in s tem potreba po javni intervenciji, so glavni dejavniki za naraščajoči trend javnofinančnih odhodkov v letih 2008 in 2009. V letu 2010 so javnofinančni odhodki ostali na visoki ravni, k čemur prispeva tudi povečanje izdatkov za socialne transferje.

Skupne javnofinančne odhodke lahko opredelimo tudi kot seznam kategorij, kot so bruto investicije, subvencije, socialni transferji, odhodki od premoženja in drugi tekoči transferji. Socialna zaščita je daleč najpomembnejši element javnofinančnih odhodkov.

V letu 2010 je javnofinančni odhodek za socialne transferje v Sloveniji znašal 2,2 % BDP v Sloveniji, na Slovaškem pa kar 5,3 % BDP (slika 17). Socialni transferji vključujejo izdatke za primer bolezni in invalidnosti, brezposelnosti. Največji del proračunskih odhodkov gre za zaposlene in sicer v obrambo, za javni red in varnost.

Slika 17: Sestava javnofinančnih odhodkov po ekonomskih kategorijah v letu 2010 (v % BDP)

Vir: Eurostat, Government Finance Statistics (20. 9. 2011b).

2.6. Višina javnega dolga

Kot je razvidno iz tabele 6, ima Slovenija v primerjavi s Slovaško in EU-27 dokaj nizek javni dolg. Leta 2010 je javni dolg v Sloveniji znašal 38 % BDP in je bil za 42 odstotnih točk nižji od javnega dolga v EU-27 in za 3 odstotne točke nižji od javnega dolga na Slovaškem.

V preučevanem obdobju je v Sloveniji in na Slovaškem javni dolg znašal največ v letu 2010. Dolg se je povečal zaradi povečanja primanjkljaja sektorja države in predhodnega zadolževanja za financiranje proračunskega primanjkljaja v letu 2010.

V državah EU se pojavlja negotovost glede izvajanja ukrepov politike za zmanjšanje državnega dolga, kar še dodatno slabi finančne trge. Izhod manjših gospodarstev iz finančne krize je v veliki meri odvisen od sposobnosti ekonomskih politik za zmanjševanje javnega dolga. Glavni dejavnik večjega bruto dolga v letu 2010 je povečanje javnofinančnega primanjkljaja zaradi dokapitalizacije bank in ukrepov stabilizacije finančnega sektorja. Za leto 2011 se zaradi povečanja javnofinančnega primanjkljaja pričakuje še dodatno zviševanje javnega dolga v državah EU.

Tabela 6: Višina javnega dolga v Sloveniji, na Slovaškem in v EU-27 (v % BDP)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
EU-27	61,8	62,2	62,8	61,5	59,0	62,3	74,4	80,0
Slovaška	42,4	41,5	34,2	30,5	29,6	27,8	35,4	41,0
Slovenija	27,3	27,4	26,7	26,4	23,1	21,9	35,2	38,0

Vir: Eurostat, Economy and Finance (27. 8. 2011b).

2.7. Gospodarsko sodelovanje med Slovenijo in Slovaško

Delež slovaškega izvoza blaga v BDP se je leta 2009 glede na leto 2003 povečal za 14,33 odstotnih točk (tabela 7). V letu 2009 je delež slovaškega izvoza znašal 54,17 % BDP.

Izvoz blaga v letu 2009 se je na Slovaškem v drugi polovici leta v primerjavi s prvo polovico leta povečal za 8,6 %, okrevanje izvoza pa je mogoče opaziti v vseh sektorjih, predvsem v avtomobilski industriji.

Delež slovenskega izvoza blaga v BDP se je leta 2009 glede na leto 2003 povečal za 1,6 odstotne točke in je leta 2009 znašal 31,89 % BDP, delež uvoza blaga v BDP pa se je v enakem obdobju povečal za 2 odstotni točki in je predstavljal v letu 2009 37,57 % BDP.

Gibanja v letu 2010 so pokazala, da Slovenija povpraševanja na tujih trgih ni v celoti izkoristila, saj je bila rast slovenskega izvoza nižja od rasti tujega povpraševanja.

Izvozniki se namreč soočajo s pritiski na konkurenčnost tako s strani stroškov dela kot rasti cen surovin. Na kratek rok bo slovenski izvozni sektor težko premestil težave, ki izvirajo iz prepočasnega tehnološkega prestrukturiranja v preteklosti in poslabšane cenovne konkurenčnosti (UMAR, 2011c).

Tabela 7: Delež izvoza blaga v EU v % BDP

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Slovaška	39,84	53,04	57,95	64,60	66,89	63,19	54,17
Slovenija	30,29	32,52	35,38	38,57	40,47	37,11	31,89

Vir: Eurostat, Economy and Finance, National Accounts (27. 8. 2011d).

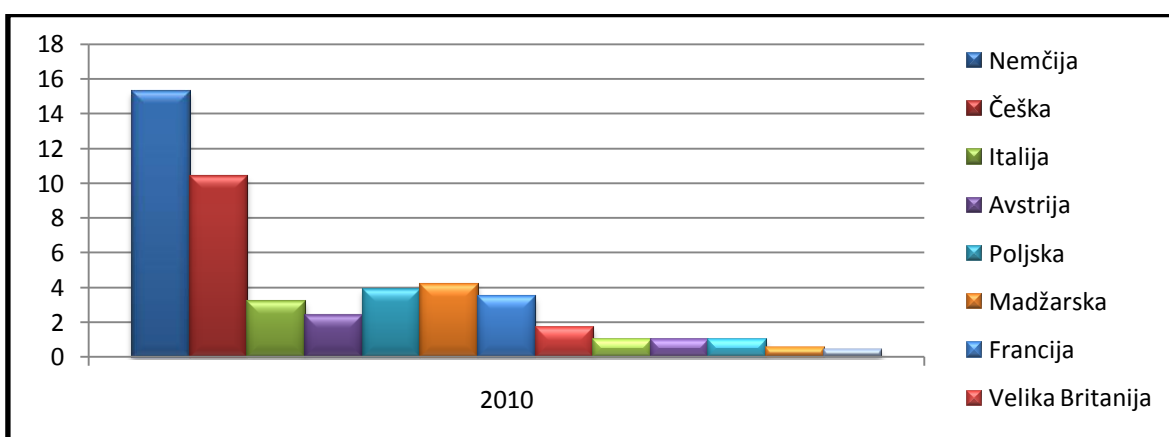
Delež uvoza blaga v BDP na Slovaškem pa se je leta 2009 glede na leto 2003 povečal za 6,66 odstotnih točk. Leta 2009 je delež slovaškega uvoza znašal 41,69 % BDP (tabela 8). Na rast blagovnega uvoza v letu 2009 je v Sloveniji ob krepitvi proizvodnje predelovalnih dejavnosti večinoma vplival višji uvoz proizvodov za vmesno porabo. Znižal se je uvoz proizvodov za investicije. Na višjo vrednost celotnega blagovnega uvoza v Sloveniji so vplivale tudi višje cene energentov in surovin.

Tabela 8: Delež uvoza blaga v EU v % BDP

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Slovaška	35,03	49,11	57,15	55,19	54,42	51,19	41,69
Slovenija	35,56	42,65	44,60	47,52	49,05	47,38	37,57

Vir: Eurostat, Economy and Finance, National Accounts (27. 8. 2011d)

Kot je razvidno iz slike 18, je Slovaška v letu 2010 največ blaga in storitev uvozila iz Nemčije, Češke, Italije in Avstrije. Iz Slovenije je Slovaška v letu 2010 uvozila 0,4 % blaga in storitev. Uvoz Slovaške je v letu 2010 znašal 49,9 mlrd EUR, uvažala pa je največ električno in elektronsko opremo, mineralna goriva, vozila ter stroje in opremo.

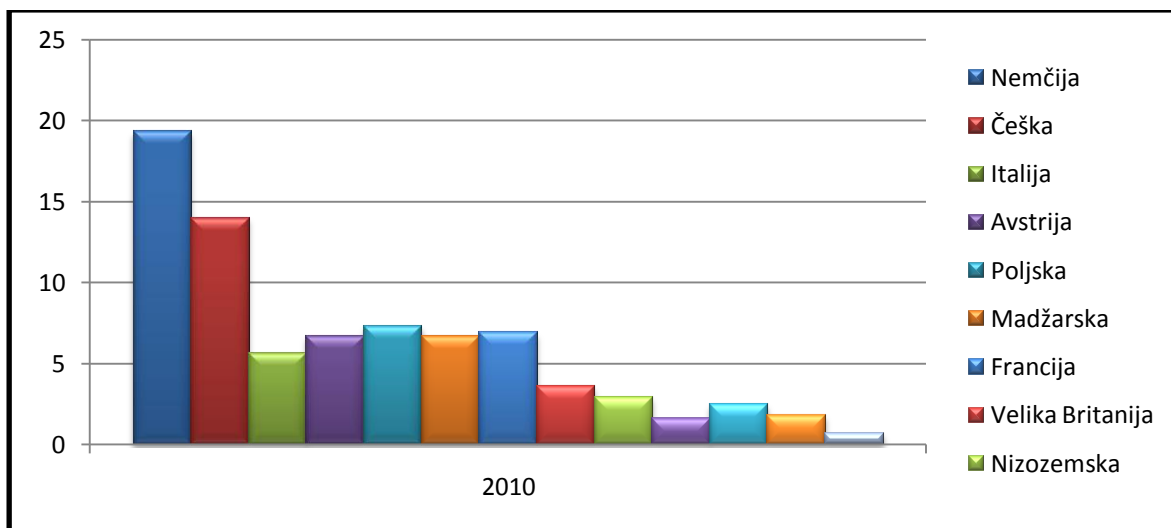
Slika 18: Struktura slovaškega uvoza blaga in storitev v % po državah, iz članic EU (leto 2010)

Vir: SARIO, Trade with Slovakia (15. 9. 2011).

V letu 2010 je Slovaška največ izvažala električno, elektronsko in strojno opremo, vozila ter železo in jeklo. Izvozilo se je največ v Nemčijo, na Češko, v Italijo in Avstrijo (slika 19). V Slovenijo je v letu 2010 izvozila 0,7 % blaga in storitev. Slovaška je v letu 2010 v celoti izvozila za 50,8 mlrd EUR blaga.

Slovaška vlada zaradi padca zunanjega povpraševanja izvaja ukrepe tako, da krepí določene sektorje gospodarstva, povečuje davčno olajšavo za skupine ljudi z nižjimi dohodki in namenja višje prispevke za podporo brezposelnih.

Slika 19: Struktura slovaškega izvoza blaga in storitev v % po državah, v članice EU (leto 2010)

Vir: SARIO, Trade with Slovakia (15. 9. 2011).

V letu 2010 je primanjkljaj tekočega računa plačilne bilance na Slovaškem znašal 3,4 % BDP, kar je za 0,2 odstotne točke več kot v predhodnem letu (tabela 9).

V Sloveniji je primanjkljaj tekočega računa leta 2010 znašal 1,1 % BDP in je bil nižji kot leto prej za 0,4 odstotne točke. Tudi EU-27 je imela v opazovanem obdobju primanjkljaj tekočega računa plačilne bilance. Največji primanjkljaj je imela leta 2008 in je znašal 2,0 % BDP.

Tabela 9: Saldo tekočega računa v Sloveniji in na Slovaškem v obdobju 2003-2010 (v % BDP)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
EU-27	Ni pod.	-0,3	-0,8	-1,2	-1,0	-2,0	-0,9	-0,8
Slovaška	-0,8	-3,4	-8,4	-8,2	-5,3	-6,2	-3,2	-3,4
Slovenija	-0,8	-2,6	-1,7	-2,5	-4,8	-6,7	-1,5	-1,1

Vir: Eurostat, Economy and Finance, Balance of Payments (15. 9. 2011a).

Iz tabele 10 je razvidno, da je saldo trgovinske menjave med Slovenijo in Slovaško v preučevanem obdobju vedno pozitiven, kar pomeni, da je Slovenija na Slovaško več izvozila kot uvozila. Največji presežek je bil leta 2008 in je znašal 52 mio €, najmanjši pa leta 2004, ko je bil saldo 1 mio €.

Tabela 10: Izvoz in uvoz blaga ter saldo trgovinske bilance Slovenija-Slovaška v obdobju 2003-2009 (v mio €)

2004		2005		2006		2007		2008		2009	
Izvoz	Uvoz	Izvoz	Uvoz	Izvoz	Uvoz	Izvoz	Uvoz	Izvoz	Uvoz	Izvoz	Uvoz
174	173	213	210	272	259	311	283	361	309	275	238

Vir: SURS (15. 9. 2011d).

3. OPIS RAZISKOVALNE METODOLOGIJE IN VZORCA

3.1. Uporabljena metodologija

Za primerjavo drobnoprodajnih cen med Slovenijo in Slovaško smo uporabili metodologijo, ki je temeljila na izračunih agregatne censke paritete (paritete kupne moči) blagovnih skupin. Nato smo na podlagi dobljenih rezultatov opravili izračun ravni censkih paritet za izbrane izdelke (IEDP 2010). Podatke smo pridobili s snemanjem cen, ki smo jih zbirali terensko z obiskom posameznih trgovin v Sloveniji in na Slovaškem ter preko interneta. Pri snemanju drobnoprodajnih cen smo imeli na voljo 55 različnih izdelkov, zbranih v dveh blagovnih skupinah, in sicer sredstva za izobraževanje in sredstva za razvedrilo.

3.1.1. Censka pariteta

Censka pariteta (CP) je razmerje med ceno izbranega izdelka »X« v Sloveniji v evrih (EUR) in ceno istega izdelka »X« na Slovaškem v evrih (EUR). Osnovna formula za izračun censke paritete je naslednja:

$$\text{Censka pariteta blaga »X« (CP)} = \frac{\text{Cenablaga »X« v Sloveniji v EUR}}{\text{Cenablaga »X« na Slovaškem v EUR}} = \frac{P_{\text{SLO}}}{P_{\text{SK}}} \quad (1)$$

Censke paritete smo izračunali na osnovi povprečnih cen, ki smo jih popisali v Sloveniji in na Slovaškem. Censke paritete se glede na izbrane izdelke med seboj razlikujejo, zato smo s ponderiranjem izračunali povprečne censke paritete (PCP) za dve blagovni skupini in nato agregatno censko pariteto vzorca (ACP_{SKUPAJ}), oziroma pariteto kupne moči za celoten vzorec. Sledili smo enačbi:

$$\text{Povprečna censka pariteta blagovne skupine } i \text{ (PCP}_i\text{)} = \frac{\sum \text{CPI} \times W_i}{\sum W_i} \quad (2)$$

i...i-ta skupina izdelkov,

W_i ...ponder posameznega izdelka.

3.1.2. Raven censke paritete

S pomočjo absolutne primerjave censkih paritet lahko ugotovimo, ali so skupine izdelkov v Sloveniji absolutno dražje (raven censke paritete je višja od 100) ali absolutno cenejše (raven censke paritete je manjša od 100) kot na Slovaškem. Velja torej naslednji zapis:

$$\text{Raven censke paritete blaga »X«} = \text{Censka pariteta blaga »X«} \times 100 = \text{CP} \times 100 \quad (3)$$

3.1.3. Disparitete cen

Pri dispariteti primerjamo censko pariteto blagovne skupine z agregatno censko pariteto celotnega vzorca, kar nam pokaže za koliko odstotkov je ta skupina v Sloveniji relativno dražja (raven censke paritete je večja od 100) ali relativno cenejša (raven censke paritete je manjša od 100) od povprečja celotnega vzorca v Sloveniji.

Primerjavo censke paritete posameznega izdelka s povprečjem celotnega vzorca izdelkov izračunamo s formulo:

$$\text{Raven censke paritete blaga »X«} = \frac{\text{Censka pariteta blaga »X«}}{\text{Povprečna censka pariteta celotnega vzorca}} \times 100 \quad (4),$$

$$\text{Raven censke paritete blaga »X«} = \frac{CP}{ACP_{SKUPAJ}} \times 100 \quad (5).$$

3.2. Rezultati primerjave drobnoprodajnih cen med Slovenijo in Slovaško

3.2.1. Agregatna raven cen blagovnih skupin v Sloveniji v primerjavi s Slovaško

Podatki v tabeli 11 kažejo, da so marca 2011 cene preučevanih blagovnih skupin v povprečju za 15 % višje kot cene enakega blagovnega vzorca na Slovaškem.

Tabela 11: Censke paritete preučevanih blagovnih skupin

Št.	Blagovna skupina	Censka pariteta (CP); P_{SLO}/P_{SK}	Raven CP CP *100	Raven CP (CP/ACP _{SKUPAJ}) * 100
I	SREDSTVA ZA IZOBRAŽEVANJE	1,1727	117	102
II	SREDSTVA ZA RAZVEDRILLO	1,1431	114	99
	Skupaj	1,1521	115	100

Sredstva za izobraževanje so v Sloveniji v povprečju za 17 % dražja kot na Slovaškem. Glede na preučevani vzorec v Sloveniji, pa so cene sredstev za izobraževanje za 2 % višje kot na Slovaškem.

Glavna skupina sredstva za razvedrilo je v Sloveniji v povprečju za 14 % dražja od sredstev za razvedrilo na Slovaškem. Glede na preučevani vzorec v Sloveniji, pa so cene sredstev za razvedrilo za približno 1 % nižje.

Glede na rezultate v tabeli lahko pridemo do ugotovitve, da sta obe omenjeni blagovni skupini v Sloveniji dražji kot na Slovaškem, in sicer je najdražja skupina sredstva za izobraževanje. Podatki o povprečnih cenah in izračuni za celoten vzorec so zbrani v Prilogi.

3.2.2. Raven cen sredstev za izobraževanje

Skupino sredstev za izobraževanje sestavljajo tri podskupine, in sicer knjige in učbeniki, računalniška oprema in šolski pribor. Podrobneje rezultate primerjave navajamo v nadaljevanju.

V tabeli 12 so navedeni rezultati za podskupino knjige in učbeniki. Ugotavljamo, da so cene v Sloveniji v povprečju v primerjavi s Slovaško višje za približno 20 %. V tej podskupini so najdražje avtokarte, katerih cena je v primerjavi s ceno na Slovaškem višja za približno 35 %, sledijo pa jim žepni slovarji, ki predstavljajo za 28 % višjo ceno v Sloveniji kot na Slovaškem. Najcenejši izdelek v tej podskupini je knjiga Harry Potter, ki je za 1 % dražja v Sloveniji kot na Slovaškem in za 13 % cenejša od povprečja cen celotnega vzorca.

Tabela 12: Censke paritete in raven censkih paritet sredstev za izobraževanje, podskupina knjige in učbeniki

Št.	Blagovna skupina	Enota mere	Censka pariteta (CP); P_{SLO}/P_{SK}	Raven CP CP *100	Raven CP $(CP/ACP_{SKUPAJ}) * 100$
1	Knjiga (Harry Potter)	kos	1,0063	101	87
2	Avtokarta	kos	1,3486	135	117
3	Žepni slovar	kos	1,2855	128	112
4	Windows za telebane	kos	1,2175	122	106
I.1	KNJIGE IN UČBENIKI	/	1,1991	120	104

Podskupina računalniška oprema je v Sloveniji v primerjavi s Slovaško dražja za približno 9 % (tabela 13). V tej podskupini so tiskalniki za osebni računalnik najdražji, in sicer je njihova cena v Sloveniji v primerjavi s ceno na Slovaškem višja za približno 36 %. Drugi najdražji izdelek je kartuša za tiskalnik, ki je za 28 % dražja v Sloveniji kot na Slovaškem. Najcenejši izdelek v Sloveniji je miška za osebni računalnik, ki je v Sloveniji za 2 % cenejša kot na Slovaškem in za 15 % cenejša od povprečja cen celotnega vzorca.

Tabela 13: Censke paritete in raven censkih paritet sredstev za izobraževanje, podskupina računalniška oprema

Št.	Blagovna skupina	Enota mere	Censka pariteta (CP); P_{SLO}/P_{SK}	Raven CP CP * 100	Raven CP (CP/ACP _{SKUPAJ}) * 100
1	Osebni računalnik	kos	1,1380	114	99
2	Prenosni računalnik (Dell)	kos	0,9810	98	85
3	Monitor za PC (LCD 19")	kos	1,0185	102	88
4	Scanner	kos	1,0869	109	94
5	Tiskalnik za osebni računalnik	kos	1,3608	136	118
6	Kartuša za tiskalnik	kos	1,2834	128	111
7	Windows Vista	kos	1,1217	112	97
8	Miška za osebni računalnik	kos	0,9802	98	85
9	Web-Cam	kos	1,1955	119	104
10	Neposnet DVD R	kos	1,0212	102	89
11	USB ključ (1GB)	kos	1,1077	111	96
12	Neposnet CD	10 kosov	1,0271	103	89
I.2	RAČUNALŠKA OPREMA	/	1,0899	109	95

Od treh podskupin sredstev za izobraževanje je najdražji šolski pribor, ki je v Sloveniji v primerjavi s Slovaško dražji za 32 % (tabela 14). V tej podskupini najbolj izstopa plastična mapa, ki je v Sloveniji v primerjavi s ceno na Slovaškem dražja kar za približno 64 %. Sledijo ji šolski zvezki, ki so za 53 % dražji v Sloveniji v primerjavi s podatki na Slovaškem.

Najcenejši izdelek v tej podskupini je črnilo, ki je v Sloveniji za 6 % cenejše kot na Slovaškem in za 18 % cenejše od povprečja cen celotnega vzorca.

Tabela 14: Censke paritete in raven censkih paritet sredstev za izobraževanje, podskupina šolski pribor

Št.	Blagovna skupina	Enota mere	Censka pariteta (CP); P_{SLO}/P_{SK}	Raven CP CP * 100	Raven CP (CP/ACP _{SKUPAJ}) * 100
1	Šolski zvezek	kos	1,5283	153	133
2	Pisalni papir (A4)	kos	1,2595	126	109
3	Plastična mapa	kos	1,6436	164	143
4	Svinčnik, lesen	kos	1,4694	147	127
5	Minice za teh. svinčnik	12 kosov	1,2553	125	109
6	Vložek za kem. svinčnik	6 kosov	1,2762	128	111
7	Črnilo (bombice)	5 kosov	0,9401	94	82
8	Navadna radirka	kos	0,9652	96	84
9	Šolske škarje	kos	1,0550	105	92
10	Samolepilni trak	kos	1,1103	111	96
11	Marker	10 kosov	1,2471	125	108
12	Šolske navadne barvice	12 kosov	1,2624	126	110
13	Plastični geotrikotnik	kos	1,2939	129	112
I.3	ŠOLSKI PRIBOR	/	1,3230	132	115

3.2.3. Raven cen sredstev za razvedrilo

Skupina sredstva za razvedrilo tvorijo štiri podskupine izdelkov. To so: glasbila, športni rekviziti, cvetje in izdelki za vrtnarstvo ter ostali izdelki za razvedrilo. Podrobnejše rezultate primerjave navajamo v nadaljevanju.

Podskupina glasbila je v Sloveniji v primerjavi s Slovaško dražja za 8 %. Najdražji izdelek v tej podskupini je hišna igralna konzola - (PS 2), ki je v Sloveniji, v primerjavi s Slovaško, dražja za 18 % (tabela 15). Sledi je glasbeni CD, ki je za 16 % dražji v Sloveniji v primerjavi s podatki na Slovaškem. Najcenejši izdelek v tej podskupini je kitara, ki je v Sloveniji za 1 % cenejša kot na Slovaškem in za 14 % cenejša od povprečja cen celotnega vzorca.

Tabela 15: Censke paritete in raven censkih paritet sredstev za razvedrilo, podskupina glasbila

Št.	Blagovna skupina	Enota mere	Censka pariteta (CP); P_{SLO}/P_{SK}	Raven CP $CP * 100$	Raven CP $(CP/ACP_{SKUPAJ}) * 100$
1	Glasbeni CD	Kos	1,1614	116	101
2	Film na DVD	Kos	0,9946	99	86
3	PC igra (Sims 2)	Kos	1,0051	100	87
4	Igralna konzola - prenosna (Sony PSP)	Kos	1,0543	105	91
5	Igralna konzola - hišna (PS 2)	Kos	1,1773	118	102
6	Kitara	Kos	0,9895	99	86
II.1	GLASBILA IN DRUGO	/	1,0797	108	94

Podskupina športni rekviziti je v Sloveniji v primerjavi s Slovaško dražja za približno 10 % (tabela 16). V tej podskupini je nogometna žoga najdražja, in sicer je cena v Sloveniji v primerjavi s ceno na Slovaškem višja za 24 %. Drugi najdražji izdelek je žogica za tenis, ki je za 18 % dražja v Sloveniji kot na Slovaškem. Najcenejši izdelek v Sloveniji je sobno kolo, ki je v Sloveniji za 2 % dražje kot na Slovaškem in za 12 % cenejše od povprečja cen opazovanega vzorca.

Tabela 16: Censke paritete in raven censkih paritet sredstev za razvedrilo, podskupina športni rekviziti

Št.	Blagovna skupina	Enota mere	Censka pariteta (CP); P_{SLO}/P_{SK}	Raven CP CP * 100	Raven CP (CP/ACP _{SKUPAJ}) * 100
1	Smuči (alpske, brez vezi)	Kos	1,0527	105	91
2	Rolerji	Kos	1,1659	117	101
3	Sobno kolo	Kos	1,0202	102	88
4	Trampolin	Kos	1,0851	108	94
5	Komplet za badminton	Kos	1,1280	113	98
6	Žogice za tenis (Wilson)	3 kosi	1,1820	118	103
7	Nogometna žoga (Adidas)	Kos	1,2393	124	108
8	Košarkaška žoga (Nike)	Kos	1,0570	106	92
9	Športni nahrbtnik (Adidas)	Kos	1,0838	108	94
II.2	ŠPORTNI REKVIZITI	/	1,1027	110	96

Podskupina ostalih izdelkov za razvedrilo je v Sloveniji v primerjavi s Slovaško dražja za 7 % (tabela 17). V tej podskupini je poročni prstan najdražji, in sicer je cena v Sloveniji v primerjavi s ceno na Slovaškem višja za približno 16 %. Drugi najdražji izdelek je družabna igra Monopoly, ki je za 6 % dražja v Sloveniji. V Sloveniji so najcenejši izdelki lego kocke, ki so za 0,3 % cenejše kot na Slovaškem in za 14 % cenejše od povprečja cen slovenskega vzorca.

Tabela 17: Censke paritete in raven censkih paritet sredstev za razvedrilo, podskupina ostalo

Št.	Blagovna skupina	Enota mere	Censka pariteta (CP); P_{SLO}/P_{SK}	Raven CP $CP * 100$	Raven CP $(CP/ACP_{SKUPAJ}) * 100$
1	Poročni prstan	2,4g	1,1563	116	100
2	Družabna igra (Monopoly)	kos	1,0648	106	92
3	Barbi punčka	kos	1,0497	105	91
4	Lego kocke (serija Bionicle)	kos	0,9971	100	86
5	Spominska kartica za fotoapar	kos	1,0180	102	88
6	Digitalni fotoapar	kos	1,0282	103	89
II.3	OSTALO	/	1,0659	107	92

V tabeli 18 so podani rezultati primerjave cen za podskupino cvetje in izdelki za vrtnarstvo. Ta podskupina je v Sloveniji v primerjavi s Slovaško dražja za 24 %. V tej podskupini je najdražja vrtnica, katerih cena je v primerjavi s ceno na Slovaškem višja za 33 %. Vrtnici sledi seme za solato, ki predstavlja za 31 % višjo ceno v Sloveniji kot na Slovaškem. Najcenejši izdelek v tej podskupini je orhideja v lončku, ki ima približno enako ceno v Sloveniji in na Slovaškem, a je za 13 % cenejša od povprečja cen slovenskega vzorca.

Tabela 18: Censke paritete in raven censkih paritet sredstev za razvedrilo, podskupina cvetje in izdelki za vrtnarstvo

Št.	Blagovna skupina	Enota mere	Censka pariteta (CP); P_{SLO}/P_{SK}	Raven CP CP * 100	Raven CP (CP/ACP _{SKUPAJ}) * 100
1	Vrtnica	kos	1,3319	133	116
2	Nagelj	kos	1,3027	130	113
3	Tekoče gnojilo za sobne rastline (Substral)	kos	1,3146	131	114
4	Orhideja v lončku	kos	1,0042	100	87
5	Seme za setev (solata)	kos	1,3060	131	113
II.4	CVETJE IN IZDELKI ZA VRTNARSTVO	/	1,2442	124	108

4. SKLEPNE UGOTOVITVE

S pomočjo makroekonomskih kazalnikov smo ugotovili, da je slovensko gospodarstvo bolj razvito od Slovaškega, saj je BDP na prebivalca po pariteti kupne moči leta 2010 znašal v Sloveniji 87 % povprečja EU-27, na Slovaškem pa 74 % povprečja EU-27. Raven cen se v obeh državah zvišuje. Leta 2010 je ta v Sloveniji znašala 84 % povprečja EU-27, na Slovaškem pa 71 % evropskega povprečja.

Stopnja brezposelnosti je bila v Sloveniji od leta 2003 do leta 2010 nižja od povprečne stopnje brezposelnost v državah EU-27, na Slovaškem pa je bila višja od povprečja EU-27.

V Sloveniji se je v letu 2010 glede na leto 2003 stopnja brezposelnosti povečala za 0,6 odstotne točke, na Slovaškem pa se je stopnja brezposelnosti v 2003 glede na leto 2010 zmanjšala za 3,2 odstotne točke.

Povprečna inflacijska stopnja se je v evroobmočju od leta 2003 do 2008 povečala za 1,7 odstotnih točk, potem pa v letu 2009 zmanjšala za 2,7 odstotnih točk. Na Slovaškem se je inflacijska stopnja od leta 2003 do leta 2010 znižala za 7,7 odstotnih točk, v Sloveniji pa za 3,6 odstotne točke.

Na podlagi analiziranih cen 55 različnih izdelkov smo v pričujočem diplomskem seminarju prišli do ugotovitve, da so bile cene sredstev za izobraževanje in sredstev za razvedrilo v Sloveniji v povprečju za 15,2 % višje kot cene enakih blagovnih skupin na Slovaškem.

Po naših ugotovitvah raziskave se je plastična mapa izkazala kot najdražji izdelek, ki je v Sloveniji, v primerjavi s Slovaško dražja za 64 % (tabela 19). Sledijo ji šolski zvezek, lesen svinčnik, tiskalnik za PC in avtokarta.

Tabela 19: Pet najdražjih izdelkov v Sloveniji, v primerjavi s Slovaško, marca 2011

	Izdelek	Raven censke paritete (CP * 100)
1	Plastična mapa	164
2	Šolski zvezek	152
3	Svinčnik, lesen	147
4	Tiskalnik za PC	136
5	Avtokarta	135

Najcenejši izdelek v Sloveniji je črnilo, ki je v Sloveniji v primerjavi s Slovaško cenejše za 6 % (tabela 20). Sledijo navadna radirka, miška za PC, prenosni računalnik Dell in kitara.

Tabela 20: Pet najcenejših izdelkov v Sloveniji, v primerjavi s Slovaško, marca 2011

	Izdelek	Raven censke paritete (CP * 100)
1	Črnilo (bombice)	94
2	Navadna radirka	96
3	Miška za PC	98
4	Prenosni računalnik Dell	98
5	Kitara	98

POVZETEK

Primerjava Slovenije in Slovaške s pomočjo makroekonomskih kazalcev je v prvem sklopu diplomskega dela pokazala, da je Slovenija gospodarsko bolj razvita država od Slovaške, saj je v Sloveniji BDP na prebivalca leta 2010 predstavljal 86 % povprečja evropske sedemindvajseterice, na Slovaškem pa 74 % evropskega povprečja. Tudi raven cen je bila leta 2010 na Slovaškem za 28,8 % nižja od povprečja EU-27, v Sloveniji pa za 16 %. Obe državi še vedno zaostajata za povprečjem EU-27.

V drugem sklopu diplomskega dela pa smo analizirali in predstavili rezultate primerjave ravni cen različnih izdelkov. Prišli smo do zaključka, da so bile marca 2011 cene sredstev za izobraževanje in sredstev za razvedrilo v povprečju za 15 % višje v Sloveniji kot cene enakega blagovnega vzorca na Slovaškem. Podatki iz diplomskega dela kažejo na večjo gospodarsko razvitost Slovenije glede na Slovaško gospodarstvo.

Ključne besede: gospodarska razvitost, inflacija, censka pariteta, raven cen.

ABSTRACT

Comparison of Slovenia and Slovakia with the macroeconomic indicators in the first part of this diploma shows that Slovenia is economically more developed country than Slovakia, because in Slovenia the GDP per capita in 2010 amounted to 86 % of the EU-27, on the other hand, in Slovakia the GDP per capita contains 74 % of European average. Also, the price level in Slovakia in 2010 was 28.8 % lower than the EU-27 average, while the price level in Slovenia has reached to 16 %. Both countries are still behind the average of EU-27.

In the second part of this diploma, we have analyzed and presented the results of the price levels of different products. We came to the conclusion that on the March 2011 price of education and entertainment resources were in Slovenia 15 % higher than those of the same sample in Slovakia. Data from diploma indicate that Slovenia is more economic developed than Slovakia.

Keywords: economic development, inflation, price parity, price level.

LITERATURA IN VIRI

1. Euractiv. 2010. Slovakia to fight long-term unemployment. Dosegljivo na: <<http://www.euractiv.com/priorities/slovakia-fight-long-term-unemployment-news-497427>> (20. 9. 2011).
2. Eurostat. 2011a. Economy and Finance – Balance of Payments. Dosegljivo na: <<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&pcode=tec00043&plugin=1>> (15. 9. 2011).
3. Eurostat. 2011b. Economy and Finance – Government Finance Statistics. Dosegljivo na: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/government_finance_statistics/data/main_tables> (27. 8. 2011).
4. Eurostat. 2011c. Economy and Finance – Harmonised Indices of Consumer Prices. Dosegljivo na: <<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&language=en&pcode=tsieb060&tableSelection=1&footnotes=yes&labeling=labels&plugin=1>> (15. 5. 2011).
5. Eurostat. 2011d. Economy and Finance – National Accounts. Dosegljivo na: <<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&pcode=tsieb010>> (29. 4. 2011).
6. Eurostat. 2011e. Economy and Finance – Prices. Dosegljivo na: <<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/hicp/introduction>> (15.9.2011).
7. Eurostat. 2011f. Population and social conditions. Dosegljivo na: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php?title=File:Table_unemployment_rates.PNG&filetimestamp=20110504123450> (20. 5. 2011).
8. Evropska centralna banka. Makroekonomske projekcije strokovnjakov Eurosistema za EU. 2011. Dosegljivo na: <http://www.ecb.int/pub/pdf/other/eurosystemstaffprojections_201106sl.pdf> (20. 9. 2011).
9. IEDP. 2006a. Primerjava cen in plač. Ekonomsko-poslovna fakulteta Maribor.
10. IEDP. 2010b. Analiza konvergenčnih procesov na primeru cen in plač v Sloveniji, Avstriji in na Češkem.

11. SARIO. 2011. Trade with Slovakia. Dosegljivo na:
<http://www.sario.sk/userfiles/file/sario/agenturasario/marketing/publikacie/new/Trade_with_Slovakia_2011.pdf> (15. 9. 2011).
12. Statistical office of the Slovak Republic. 2011. Revised data of GDP. Dosegljivo na:
<<http://portal.statistics.sk/showdoc.do?docid=9605>> (21. 9. 2011).
13. SURS. 2011a. Cene. Dosegljivo na: <<http://www.stat.si/doc/statinf/04-SI-136-1101.pdf>> (20. 9. 2011).
14. SURS. 2011b. Ekonomsko področje. Dosegljivo na:
<http://pxweb.stat.si/pxweb/Dialog/varval.asp?ma=0301935S&ti=&path=../Database/Ekonomsko/03_nacionalni_racuni/05_03019_BDP_letni/&lang=2> (21. 9. 2011).
15. SURS. 2010c. Nacionalni računi. Dosegljivo na:
<http://www.stat.si/novica_prikazi.aspx?id=3367> (20. 9. 2011).
16. SURS. 2011d. Zunanja trgovina. Dosegljivo na: <<http://www.stat.si/letopis/2010/23-10.pdf>> (15. 9. 2011).
17. UMAR. 2011a. Jesenska napoved gospodarskih gibanj 2011. Dosegljivo na:
<http://www.umar.gov.si/fileadmin/user_upload/napovedi/jesen/2011/Jesenska_napoved_gospodarskih_gibanj_2011.pdf> (21. 9. 2011).
18. UMAR. 2011b. Pomladanska napoved gospodarskih gibanj 2011. Dosegljivo na:
<http://www.umar.gov.si/fileadmin/user_upload/publikacije/analiza/spoml2011/PP_2011.pdf> (21. 9. 2011).
19. UMAR. 2011c. Poročilo o razvoju 2011. Dosegljivo na:
<http://www.umar.gov.si/fileadmin/user_upload/publikacije/pr/2011/SRS/1/PDF/inflacija.pdf> (15. 9. 2011).
20. UMAR. 2011d. Realna rast bruto domačega proizvoda. Dosegljivo na:
<http://www.umar.gov.si/fileadmin/user_upload/publikacije/pr/2011/SRS/1/PDF/realna%20rast%20BDP.pdf> (21. 9. 2011).
21. Wozowczyk, De La Fuente. 2011. Population and social conditions. European Union. Dosegljivo na: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_OFFPUB/KS-SF-11-029/EN/KS-SF-11-029-EN.PDF> (20. 9. 2011).

22. Vlada Republike Slovenije. 2011. Program stabilnosti. Dosegljivo na:
<http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/nrp/sp_slovenia_sl.pdf> (21. 9. 2011).

PRILOGA

Tabela 1P: Povprečne cene, censke paritete in raven censkih paritet med Slovenijo in Slovaško, marec 2011

Št.	Blagovna skupina	Enota mere	Cena v Sloveniji (v EUR)	Cena na Slovaškem (v EUR)	Raven CP (CP*100)	Raven censke paritete (CP/ACP _{skupaj}) * 100
1	Knjiga (Harry Potter)	kos	14,7	14,61	101	87
2	Avtokarta	kos	8,93	6,62	135	117
3	Žepni slovar	kos	11	8,55	129	112
4	Windows za telebane	kos	29,95	24,6	122	106
	KNJIGE IN UČBENIKI	/	/	/	120	104
5	PC	kos	480	421,78	114	99
6	Prenosni računalnik (Dell)	kos	889,77	907,04	98	85
7	Monitor za PC (LCD 19")	kos	141,23	138,67	102	88
8	Scanner	kos	581,6	535,1	109	94
9	Tiskalnik za PC	kos	107,78	79,21	136	118
10	Kartuša za tiskalnik	kos	15,26	11,89	128	111
11	Windows Vista	kos	194,26	173,18	112	97
12	Miška za PC	kos	28,94	29,52	98	85
13	Web-Cam	kos	41,96	35,1	120	104
14	Neposnet DVD R	kos	2,33	2,28	102	89
15	USB ključ (1GB)	kos	8,01	7,23	111	96
16	Neposnet CD	10 kosov	5,56	5,41	103	89
	RAČUNALŠKA OPREMA	/	/	/	109	95

Št.	Blagovna skupina	Enota mere	Cena v Sloveniji (v EUR)	Cena na Slovaškem (v EUR)	Raven CP (CP*100)	Raven censke paritete (CP/ACP _{skupaj}) * 100
17	Šolski zvezek	kos	3,19	2,09	153	133
18	Pisalni papir (A4)	kos	4,76	3,78	126	109
19	Plastična mapa	kos	4,72	2,87	164	143
20	Svinčnik, lesen	kos	0,12	0,08	147	128
21	Minice za teh. svinčnik	12 kosov	0,7	0,56	126	109
22	Vložek za kem. svinčnik	6 kosov	1,95	1,53	128	111
23	Črnilo (bombice)	5 kosov	1,94	2,06	94	82
24	Navadna radirka	kos	0,69	0,72	97	84
25	Šolske škarje	kos	2,27	2,15	105	92
26	Samolepilni trak	kos	3,27	2,95	111	96
27	Marker	10 kosov	1,59	1,28	125	108
28	Šolske navadne barvice	12 kosov	3,22	2,55	126	110
29	Plastični geotrikotnik	kos	1,13	0,87	129	112
	ŠOLSKI PRIBOR	/	/	/	132	115
I	SREDSTVA ZA IZOBRAŽEVANJE	/	/	/	117	102

Št.	Blagovna skupina	Enota mere	Cena v Sloveniji (v EUR)	Cena na Slovaškem (v EUR)	Raven CP (CP*100)	Raven censke paritete (CP/ACP _{skupaj})* 100
30	Glasbeni CD	kos	16,57	14,27	116	100,806
31	Film na DVD	kos	16,79	16,89	99	86,3293
32	PC igra (Sims 2)	kos	12,45	12,39	100	87,2443
33	Igralna konzola - prenosna (Sony PSP)	kos	162,19	153,83	105	91,5159
34	Igralna konzola - hišna (PS 2)	kos	100,1	85,03	118	102,186
35	Kitara	kos	446,54	451,28	99	85,8875
	GLASBILA IN DRUGO	/	/	/	108	93,7222
36	Smuči (alpske, brez vezi)	kos	623,19	591,99	105	91,3757
37	Rolerji	kos	103,44	88,72	117	101,201
38	Sobno kolo	kos	332,77	326,18	102	88,556
39	Trampolin	kos	212,29	195,64	108	94,1863
40	Komplet za badminton	kos	15,7	13,92	113	97,9144
41	Žogice za tenis (Wilson)	3 kosi	5,01	4,24	118	102,598
42	Nogometna žoga (Adidas)	kos	23,02	18,58	124	107,568
43	Košarkaška žoga (Nike)	kos	10,66	10,09	106	91,7495
44	Športni nahrbtnik (Adidas)	kos	31,86	29,39	108	94,0753
	ŠPORTNI REKVIZITI	/	/	/	110	95,717

Št.	Blagovna skupina	Enota mere	Cena v Sloveniji (v EUR)	Cena na Slovaškem (v EUR)	Raven CP (CP*100)	Raven censke paritete (CP/ACP _{skupaj})* 100
45	Poročni prstan	2,4g	179,75	155,45	116	100,37
46	Družabna igra (Monopoly)	kos	25,4	23,85	106	92,4287
47	Barbi punčka	kos	9,71	9,25	105	91,1171
48	Lego kocke (serija Bionicle)	kos	9,22	9,25	100	86,5503
49	Spominska kartica za fotoapar	kos	12,33	12,11	102	88,3657
50	Digitalni fotoapar	kos	198,52	193,08	103	89,2477
	OSTALO	/	/	/	107	92,5247
51	Vrtnica	kos	4,8	3,61	133	115,614
52	Nagelj	kos	2,39	1,83	130	113,077
53	Tekoče gnojilo za sobne rastline (Substral)	kos	5,04	3,84	131	114,112
54	Orhideja v lončku	kos	9,98	9,94	100	87,1643
55	Seme za setev (solata)	kos	0,4	0,31	131	113,362
30	CVETJE IN IZDELKI ZA VRTNARSTVO	/	/	/	124	108,001
31	SREDSTVA ZA RAZVEDRILO	/	/	/	114	99,2195

SEZNAM TABEL

Tabela 1: BDP na prebivalca v Sloveniji in na Slovaškem po pariteti kupne moči (EU-27=100)	7
Tabela 2: Stopnja brezposelnosti v EU-27, na Slovaškem in v Sloveniji v obdobju 2003-2010 (v %)14	14
Tabela 3: Povprečna bruto letna plača za polni delovni čas zaposlenih (EUR)	17
Tabela 4: Minimalne plače EUR/mesec v Sloveniji in na Slovaškem	18
Tabela 5: Primerjalne cenovne ravni v Sloveniji in na Slovaškem v obdobju 2003-2010 (EU-27=100)	20
Tabela 6: Višina javnega dolga v Sloveniji, na Slovaškem in v EU-27 (v % BDP)	24
Tabela 7: Delež izvoza blaga v EU v % BDP	25
Tabela 8: Delež uvoza blaga v EU v % BDP	25
Tabela 9: Saldo tekočega računa v Sloveniji in na Slovaškem v obdobju 2003-2010 (v % BDP)	26
Tabela 10: Izvoz in uvoz blaga ter saldo trgovinske bilance Slovenija-Slovaška v obdobju 2003-2009 (v mio €)	27
Tabela 11: Censke paritete preučevanih blagovnih skupin.....	29
Tabela 12: Censke paritete in raven censkih paritet sredstev za izobraževanje, podskupina knjige in učbeniki	30
Tabela 13: Censke paritete in raven censkih paritet sredstev za izobraževanje, podskupina računalniška oprema.....	31
Tabela 14: Censke paritete in raven censkih paritet sredstev za izobraževanje, podskupina šolski pribor	32
Tabela 15: Censke paritete in raven censkih paritet sredstev za razvedrilo, podskupina glasbila...33	33
Tabela 16: Censke paritete in raven censkih paritet sredstev za razvedrilo, podskupina športni rekviziti	34
Tabela 17: Censke paritete in raven censkih paritet sredstev za razvedrilo, podskupina ostalo	35
Tabela 18: Censke paritete in raven censkih paritet sredstev za razvedrilo, podskupina cvetje in izdelki za vrtnarstvo	36
Tabela 19: Pet najdražjih izdelkov v Sloveniji, v primerjavi s Slovaško, marca 2011	37
Tabela 20: Pet najcenejših izdelkov v Sloveniji, v primerjavi s Slovaško, marca 2011	38

SEZNAM SLIK

Slika 1: Rast realnega BDP v EU-27, na Slovaškem in v Sloveniji (v % glede na prejšnje leto)	8
Slika 2: Povprečna letna stopnja rasti BDP v obdobju 2003-2010 (v %)	9
Slika 3: Izdatkovne komponente BDP v EU-27 v letu 2010 (v %)	10
Slika 4: Izdatkovne komponente BDP v Sloveniji v letu 2010 (v %)	10
Slika 5: Izdatkovne komponente BDP na Slovaškem v letu 2010 (v %)	11
Slika 6: Dodana vrednost po dejavnostih v Sloveniji in na Slovaškem leta 2003 (v % od skupne dodane vrednosti v osnovnih cenah)	12
Slika 7: Dodana vrednost po dejavnostih v Sloveniji in na Slovaškem v letu 2010 (v % od skupne dodane vrednosti v osnovnih cenah)	13
Slika 8: Stopnja brezposelnosti mladih do 25 let, v EU-27, na Slovaškem in v Sloveniji v obdobju 2003-2010 (v %)	14
Slika 9: Stopnja brezposelnosti prebivalcev, starih od 25 do 74 let v EU-27, na Slovaškem in v Sloveniji v obdobju 2003-2010 (v %)	15
Slika 10: Število brezposelnih oseb po spolu v Sloveniji v letu 2010 (v 1000)	16
Slika 11: Število brezposelnih oseb po spolu na Slovaškem v letu 2010 (v 1000)	16
Slika 12: Produktivnost dela zaposlenega v Sloveniji in na Slovaškem v obdobju 2003-2010 (BDP po pariteti kupne moči na zaposlenega; EU-27=100)	18
Slika 13: Letno gibanje inflacije na Slovaškem, v Sloveniji in v EU-27 v obdobju 2003-2010	19
Slika 14: Primerjalne cenovne ravni skupine izdatki za izobraževanje v Sloveniji in na Slovaškem (EU-27=100)	20
Slika 15: Primerjalne cenovne ravni skupine rekreacija in kultura v Sloveniji in na Slovaškem (EU-27=100)	21
Slika 16: Javnofinančni primanjkljaj Slovenije, Slovaške in EU-27 v obdobju 2003-2010 (v % BDP)	22
Slika 17: Sestava javnofinančnih odhodkov po ekonomskih kategorijah v letu 2010 (v % BDP)	23
Slika 18: Struktura slovaškega uvoza blaga in storitev v % po državah, iz članic EU (leto 2010)	25
Slika 19: Struktura slovaškega izvoza blaga in storitev v % po državah, v članice EU (leto 2010)	26